

trimestriel

3ème
trimestre
2008

LA INFORMILO

N° 143

septembre
2008

l'espéranto

la langue de l'amitié
sans frontières

esperanto

la lingvo de l'amikeco
sen landlimoj

ESPERANTO FRANCE-EST

association culturelle
pour la promotion
de la langue
internationale
ESPERANTO

regroupant
les départements
Meurthe-et-Moselle (54)
Meuse (55)
Moselle (57)
Bas-Rhin (67)
Haut-Rhin (68)
Vosges (88)

Maison des Jeunes
et de la Culture
« Philippe Desforges »
27 rue de la République
FR - 54000 NANCY

ABONNEMENT / ABONO
annuel / jara
14 €
eksterlando
18 €

Plantons pour notre planète !

Impulsée par son président Michel Basso, l'association TAKE - *Tutmonda Asocio de Konstruistaj Esperantistaj* - continue à s'insérer dans une action humanitaire, née d'un concours international de dessins (nos lecteurs se souviennent de la page "Abio de l'Espero" -l'Abeille de l'Espoir-) , dont les élèves d'une école élémentaire de Wintzenheim furent parmi les heureux lauréats.

C'est ainsi que l'opération "parrainage d'arbres" prit son essor, dans le cadre d'une vaste campagne pour l'environnement patronnée par les Nations-Unies.

Après une première plantation dans la savane brésilienne, avec le concours de l'institut "Bona Espero", entièrement financée par TAKE 489 arbres de 19 espèces déjà mis en terre, l'opération va se poursuivre au Bénin, puis au Congo et au Burundi.

Le Congrès Mondial d'Espéranto de Rotterdam ne pouvait qu'accueillir favorablement une telle initiative, et des T-shirts au logo du projet ont été distribués aux plus jeunes congressistes.

Des informations exhaustives en huit langues -dont l'espéranto bien entendu- sont d'ores et déjà diffusées sur le site <http://plantu-arbon.org>

Espéranto France-Est	esperanto France-Est	Orient-Franca Esperanto-Asocio.
La Informilo	Bulletin bilingue d'information sur la langue internationale ESPERANTO	Dulingva inform-bulteno pri la Internacia lingvo ESPERANTO
Rédaction: Redaktoro:	PoI DENIS, 5, Chemin de Blamecourt, 55000 BAR LE DUC	
	tel. (+33) 03.29.79.01.44 poŝ-tel. 06 98 09 62 81	pol.denis@orange.fr
Les articles à insérer doivent parvenir impérativement à la rédaction dans les délais suivants:	Article manuscrit Texte envoyé par courriel Document avec mise en page	un mois 3 semaines 2 semaines avant la fin de chaque trimestre
Les articles signés nommément par leurs auteurs expriment la seule opinion de ces derniers.		

Komitato de la Asocio		Comité de l'Association	
Funkcio	Adreso	telefono	Ret-adresoj
Prezidanto <i>Président</i>	S-ro Gilbert STAMMBACH 24, rue Albert Zimmer 67610 LA WANTZENAU	03.88.96.67.59	gilbert.stammbach@mageos.com
Sekretario <i>Secrétaire</i>	S-ro Jacques HERLÉ 1, chemin du Berger 57380 MAINVILLERS	03.87.01.00.39	jacques.herle@laposte.net
Kasisto <i>Trésorier</i>	S-ro André GROSSMANN 5, rue des Pyrénées 68390 BALDERSHEIM	03.89.45.62.89	andreo.ag07@free.fr
Vic-prezidanto Libroservo <i>Service Librairie</i>	S-ro Jean-Luc THIBIAS 37, rue Pierre et Marie Curie 54500 VANDOEUVRE	03.83.53.57.54	thibias.jean-luc@wanadoo.fr libroservo.efe@wanadoo.fr
Redaktoro <i>Rédacteur</i>	S-ro PoI DENIS 5, Chemin de Blamecourt 55000 BAR LE DUC	06 34 33 68 93	pol.denis@orange.fr
Junul-respondeculo <i>Responsable Jeunes</i>	S-ro Frédéric PORRETTI 48, rue de la ferme 68110 ILLZACH	03.69.77.07.24 06.15.70.15.73	popo68@evhr.net
PKK <i>Cours par correspondance</i>	S-ro Edmond LUDWIG 26, route de la Schlucht 68140 STOSSWIHR	03.89.77.52.56	esperanto.eludwig@orange.fr
Aliaj komitatanoj	S-ino Liliane BERSWEILER	03.83.47.41.36	Liliane.Bersweiler@ac-nancy-metz.fr
Asesseeurs	S-ino Marie-Claude BOREGGIO	03.88.96.47.26	marie-claude.boreggio@wanadoo.fr
	S-ro Roger DEGRELLE	03.82.21.92.40	roger.degrelle@wanadoo.fr
	S-ino Simone KIRY	03.89.57.68.10	jmkiry@wanadoo.fr
	S-ro Cyrille HURSTEL	08.70.57.68.00	cyrille-hurstel@free.fr
	S-ro Robert KUENY	03.89.82.37.62	robert.kueny@neuf.fr
	S-ino Ginette MARTIN	03.29.24.68.46	gimavo@wanadoo.fr

Abono al La Informilo →	Francio: 14 eŭroj Eksterlando: 18 eŭroj	← Abonnement à La Informilo
Pagoj per ĉeko je la nomo de →	Esperanto France-Est	← Paiement par chèque au nom de
Pagoj per ĝiro al jena konto →	CCP 1997 72 W NANCY	← Paiement par virement au compte
Bank- aŭ poŝt-ĉekoj sendataj al la Kasisto Adres-ŝanĝo: Informu al →	S-ro André GROSSMANN 5, rue des Pyrénées 68390 BALDERSHEIM	Chèque bancaire ou postal ou changement ← d'adresse à envoyer au trésorier

Sommaire

1 Plantons...	19-20 Eur. Dém. Esp.
2 ours	21 Loire Valley
3 éditorial	22 le petit coin
4-5 résolution UK –salut Z. et K. M.	23 nov TV – pass. servo
6-7 regard de la presse	24 Plouezec –
8-9 pré-congrès Québec	25 UEA – Bel. Konkurs.
10 fondation ESF	26 plantons / kokorikol
11-12 UK Ludwig	27 KoToPo
13 Fontenoy –Geišouse	28 libro-servo
14 pique-nique	29 page du trésoreir
15 Thannenkirch – Bona Espero	30 anecdotes
16 Geremek	31 page détente
17 Agay-concours photo	32 photothèque
18 témoignage 1939	

ISSN 0291 6037 trimestrielbulletin d'information bilingue sur l'espéranto
édité par l'association culturelle**Espéranto France-Est**MJC PhiJippe Desforges – 27 rue de la République
54000 NANCYDirecteur de la publication : **Gilbert STAMMBACH**Rédacteur : **PoI DENIS**

Dépôt légal : 30 septembre 2008

Imprimé par l'Office Central de Coopération à l'Ecole
Place de l'Ecole Normale 55000 BAR-le-DUC

Aŭtuno, certe novaj postferiaj decidoj, certe la taŭga jarmomento por elekti novajn distraĵojn, renovigatajn agadojn, certe ankaŭ la bona monato por klopodi pri esperantaj lernantoj...

... sed ĉu ne ankaŭ pri novaj revoj ?

Antaŭ precize 55 jaroj, *Martin Luther King* proponis al la mondo la gravan diskurson "*Mi havas revon*". Temis, tiam, pri lia deziro al harmonia kunestado inter nigruloj kaj blankuloj, pri egelaco inter ili. Permesu citi lin mallonge : "*Mi havas revon, ke iun tagon ĉi- tiu nacio leviĝos kaj vivos iam la veran signifon de sia kredo: Ni taksas ĉi-tiun veron kiel memevidentafon : ke ĉiuj homoj estas kreitaj egalaj.*"

"Revon mi havas"...

La ĵus pasintaj olimpikoj en Ĉinio pensigis min pri tio.

Se la celoj de tiuj sport-konkursoj ankaŭ estas toleremo, egaleco, paco... ni rajtas dubi, ĉu Ĉinio vere plenumis sian devon rilate al necesa libereco.

Se Esperanto, kiel mi kredas, iel rilatas al toleremo kaj paco, ni rajtas revii pri venontaj olimpikoj kiel ilon por antaŭenigi homajn rajtojn kaj -sed temas pri freneza revo- pri uzado de Esperanto, tiakadre kaj aliakadre ...

Gilbert STAMMBACH

apprendre
l'espéranto...

rapidité...

efficacité...

deux maîtres-mots

de notre cours

par correspondance !...

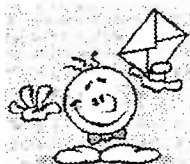
Edmond LUDWIG

26 route de la Schlucht

68140 STOSSWIHR

- ☆ un matériel adapté
- ☆ une technique éprouvée
- ☆ un réseau d'animateurs compétents
- ☆ un savoir immédiatement opérationnel

"***? ...
- **** ... !"

...chez soi !

une diffusion
sur toute la région
...et au-delà !

☎ 03 89 77 52 55

pour vous initier à la seule
vraie langue
internationale, pour vous perfectionner
ou éprouver le plaisir rare de converser
en espéranto...

➔ nos stages, nos congrès,
nos rencontres, nos voyages...

DÜSSELDORF atendas vin !

Festu kaj jubileu novjare kun ni, bonvenon al la 25-a IF !

27an de decembro 2008 – 3an de januaro 2009

Vizitu niajn interretajn paĝojn, utiligu la elektronikan aliĝilon.

www.internacia-festivalo.de

Aliĝintoj ricevos nian trian informilon en novembro,
kun rekomendoj pri alveno kaj restado.

Hans-Dieter Platz (organizanto)

RESOLUTION DU 93-ème CONGRES MONDIAL D'ESPERANTO
A ROTTERDAM (PAYS-BAS)

Le 93ème Congrès Mondial d'Espéranto, qui a réuni à Rotterdam, du 19 au 26 juillet 2008, 1845 participants de 73 pays pour débattre sur le sujet « *Les langues : un trésor de l'humanité* »,

Célébrant cette année le centenaire de l' Association Mondiale d'Espéranto (UEA) ;

Prenant note du rôle important joué par les langues pour préserver les savoirs et les cultures, ainsi que pour permettre de porter des regards différents sur le monde ;

Observant la constante discrimination linguistique qui sévit à tous les niveaux et particulièrement contre les langues de peuples autochtones et de minorités ; et

Attirant l'attention sur la valeur, la facilité d'apprentissage et la neutralité de la langue espéranto, qui est elle-même un trésor linguistique de l'humanité, et sur l'expérience plus que centenaire de son utilité pratique en tant que lien entre les cultures ;

Accueille chaleureusement la décision des Nations Unies de faire de l'année 2008 *l'Année Internationale des Langues*, et apprécie hautement les initiatives de l'Unesco prises dans ce domaine et mentionnées dans le message adressé au congrès par son Directeur Général ;

Souligne à nouveau la nécessité d'accorder un égal respect à toute langue, à toute culture et à tout homme dans le monde ;

Appelle la communauté espérantophone à diffuser l'espéranto, avec ses valeurs de respect envers tous les hommes et d'égalité entre tous les groupes humains, et à s'opposer ainsi à la disparition de langues et de cultures à travers le monde ;

Invite à collaborer avec toutes les organisations et instances qui travaillent à conserver les langues et les cultures et à défendre les droits de l'homme sur le plan de la langue ;

Exhorte chacun à reconnaître la valeur essentielle de la diversité des langues, en liaison avec la reconnaissance croissante de la diversité des espèces biologiques ; et

Propose à la communauté mondiale d'étudier scientifiquement le rôle que peut jouer l'espéranto dans une communication plus efficace et plus juste à travers le monde.

Saluto de Louis-Christophe Zalaski-Zamenhof
al la 93-a UK

Sinjoro prezidanto, gesinjoroj honoraj gastoj, estimataj gekongresanoj, karaj geamikoj, alvenintaj el plej diversaj partoj de nia terglobo, por ĝui la ununuran etoson de niaj renkontoj, kaj por festi la centjaran jubileon de la asocio nin unuiganta, de Universala Esperanto-Asocio.

Iam grava krizo de la movado motivis starigon de nia Asocio. Tial ĝi denaske kontraŭ krizoj estas armita. Dum la jarcento de sia ekzisto plurajn krizojn ĝi venkis sukcese; tial, hodiaŭ centjaraĝa, ĝi daŭre juna aperas. Ni honore rememoru la forpasintajn heroojn de ĝia "longa batalado". Permesu ke mi menciu nur la nomojn de kelkaj inter ili: de Hector Hodler, de Edmond Privat, de Harry Holmes, de Ada Fighiera-Sikorska, de Giorgio Canuto, de Ivo Lapenna, de Claude Piron, nomojn sonantajn kiel mejloŝtonoj de la historio de nia movado. Mi salutu ankaŭ la hodiaŭajn pionirojn. Neniun forgesante, mi citu nur kelkajn nomojn, ekzemple tiujn de Humphrey Tonkin,

de John Wells, de Claude Nourmont, de Giuseppe kaj Ursula Grattapaglia, de Renato Corsetti, de Amri Wandel, de Michela Lipari aŭ de Raymond Boré. Mi fieras esti ilia amiko.

La Asocio ne funkcius sen la entuziasmo de ĝiaj membroj; ĝi malfunkcius sen la sindonema laboro en ĝia Centra Oficejo; laboro de la teamo de bonkvalitaj oficistoj gvidataj de same sindonema Ĝenerala Direktoro. Mi salutu tiurilate Simo Milojević, ĵus emeritiĝintan, kaj Osmo Buller, la aktualan mastron, ambaŭ amikoj miaj. Krome, mi ne forgesu la meritojn de Stano Marček, la brila redaktoro de nia ĉiumonata ligilo, la revuo *Esperanto*. Fine, ni ĉiuj forte esperas, ke nia Estraro, sub la prezido de Probal Dasgupta, efike daŭrigos la vojon de siaj indaj antaŭuloj, gvidonte la movadon al novaj, rimarkeblaj sukcesoj.

Okazas, ke ni vivas nuntempe en la periodo de sinsekvaj jubileoj. Ĉi-jare ni festas cenjariĝon de la Asocio, lastjare okazis centdudekjara datreveno de la Unua Libro, venontjare ni honorigos en Bjalistoko la centkvindekan datrevenon de la naskiĝo de Zamenhof, avo ne nur mia, sed avo de ĉiuj esperrantistoj! Mi tamen ne estas certa, kioma datreveno okazos rilate al detruo de la Babel-turo. Fakte precizaj datoj mankas tiurilate en la Malnova Testamento. Ni povas nur lerni, legante la ĉapitron de kunuan, ke Dio, por puni la homojn pro ilia sincerteco, konfuzis ilian lingvon, per multego da idiomoj ĝin anstataŭigante.

Ĉu fakte la Dia intenco estis puni la homaron? Ĉu la novaj lingvoj ne estis kreitaj kiel puno sed kiel donaco? Ĝuste hodiaŭ kaj dum la venonta semajno ni debatos ĉi tie pri lingvoj ne kiel pri puno, sed kiel pri trezoro de la homaro! Ĉar sen la lingva diverseco, la multnombro de kulturoj ne povus ekzisti, tiu diverseco estanta riĉeco senkompara de la homaro. La lingva diverseco povas tamen esti danĝera: ĝi kaŭzas malkomprenon inter homoj unuopaj, sed ankaŭ inter popoloj diverslingvaj. Kaj ofte malkompreno kondukas al malamo, kaj malamo inter popoloj povas konduki eĉ al militoj.

Tial, por alporti “sanktan harmonion al la mond’ eterne militanta”, ni, esperantistoj, ni proponas la “neŭtralan lingvan fundamenton”, sur kiu “la popoloj faros en konsento unu grandan rondon familian”. Ni insistas, ke tiu lingvo neŭtrala ne celas malaperon de lingvoj naciaj. Tute kontraŭe: ĝi helpas ilian longdaŭrecon, eĉ al lingvoj parolataj de tre malmultnombraj gentoj. Esperanto, lingvo neŭtrala, ne anstataŭas lingvojn naciajn; ĝi devas esti la dua lingvo por ĉiuj. Malsame, iu ajn lingvo nacia, trudante sin kiel internacian, tendencas substituiĝi al aliaj lingvoj naciaj, minacante tiamaniere la daŭrigon de ilia ekzisto. Tiu minaco rilatas sekve al la kulturoj pere de tiuj lingvoj reprezentataj, kreante danĝeron al trezoro de la homaro. Ni, esperantistoj, ni tiun trezoron defendu, respektante la bonfaron de la Babela detruo!

Mesaĝo de S-ro Koichiro Matsuura,
ĝenerala direktoro de Unesko
okaze de la 93-a Universala Kongreso de Esperanto
Roterdamo, 19-26 julio 2008

Ĉi-tiu kongreso okazas je tute taŭga momento: duone tra la Internacia Jaro de Lingvoj 2008. Kiel esenca dimensio de homa ekzistado, lingvoj estis ĉiam en la kerno de la misio de Unesko, kaj ni ludas lingvan rolon en la kunordigado de agadoj tra la jaro. Fakte, lingvoj estas menciitaj en la unua artikolo de nia konstitucio, kiu diras, ke la celo de la organizo estas “kontribuo al paco kaj sekureco, stimolante kunlaboradon inter la nacioj per edukado, scienco kaj kulturo, por antaŭenigi universalan respekton por justeco, por la regado de leĝoj kaj por la homaj rajtoj kaj fundamentaj liberecoj [...] sendistinge pri raso, sekso, lingvo aŭ religio”.

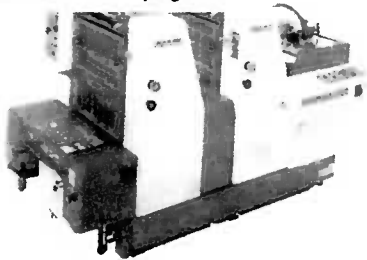
Ĉi-tiu vizio daŭre gvidas la laboron de la organizo, kaj je la labora kaj je la normiga niveloj, en ĉiuj niaj kampoj de kompetento: edukado, sciencoj, kulturo kaj komunikado. Ni laboras por antaŭenigi plurlingvan edukadon kaj multlingvismon en ciberspaco, por savi endanĝerigitajn lingvojn, plifortigi indiĝenajn lingvojn kiel portilojn de scienca scio kaj scipovo, kaj por analizi la ligojn inter la praktikado de lingvoj kaj sociaj transformiĝoj. Nian agadon en la kampo de lingvoj antaŭnelonge plifortigis la kreado de intersektora Platformo por Lingvoj kaj Multlingvismo.

Plie, Unesko laŭ sia propra naturo, estas multlingva organizo: niaj lingvaj organoj laboras per naŭ lingvoj, kaj multaj paĝoj kaj temoj en nia Unesko-retejo estas seslingvaj.

Estante centra por la identeco de individuoj kaj reprezentante strategian faktoron por daŭrigebla evoluo, multlingvismo estas nuntempe, en epoko de tutmondiĝo, pli ol iam ajn ŝlosila temo por la estonteco de la homaro. Tial la slogano, kiun ni kreis por la Internacia Jaro de Lingvoj esprimas klare sed elokvente, ke “lingvoj gravas”.

Kongrue kun la senĉesaj klopodoj faritaj de ĉiuj esperantistoj en la mondo tra la lastaj jardekoj, **la 93^a Universala Kongreso de Esperanto reprezentas unikan kontribuon al la afero de lingva diverseco.**

Tial mi deziras al Universala Esperanto-Asocio, al la organizantoj de la kongreso kaj al ĉiuj partoprenantoj plenan sukceson en iliaj diskutadoj.

Le regard de la presse...

N° 187 – Dimanche 10 août 2008

ARF MR01

Munster 1

Stosswihr / Rencontre avec deux pratiquants de la langue universelle

De l'Alsace à Rotterdam, promouvoir l'espéranto

Espérantiste convaincu, Edmond Ludwig s'est rendu fin juillet à Rotterdam pour assister au congrès mondial de la langue universelle. Pour Michel Basso, c'était l'occasion de faire connaître le projet humanitaire «Plantons pour la planète».

■ «On était dans une ambiance de village mondial, j'étais aux anges», c'est ainsi qu'Edmond Ludwig raconte son voyage à Rotterdam. Là-bas, ce professeur d'allemand a assisté au congrès mondial d'espéranto, langue créée en 1887 pour faciliter la communication internationale. Du 19 au 26 juillet, 1 800 délégués venus de plus de 70 pays ont ainsi assisté à des cours, participé à des concours d'orateur ou de poésie ou encore passé des examens reconnus au niveau international, le tout en espéranto bien sûr.

Pour ce cercle d'initiés dispersé aux quatre coins du monde, ce rendez-vous est surtout l'occasion de se rencontrer ailleurs que sur Internet. Depuis 30 ans qu'il pratique cette langue, Edmond

Ludwig ne compte plus le nombre de congrès mondiaux auxquels il a pris part. «L'assemblée générale de l'association universelle d'espéranto a lieu tous les ans. Il existe aussi un congrès pour les jeunes, et un pour les enfants, qui a lieu en même temps que celui des adultes et s'adresse aux enfants des participants». Outre les associations généralistes, les espérantistes se regroupent par métier: les musiciens, les cheminots, les facteurs, les journalistes ont leur propre association.

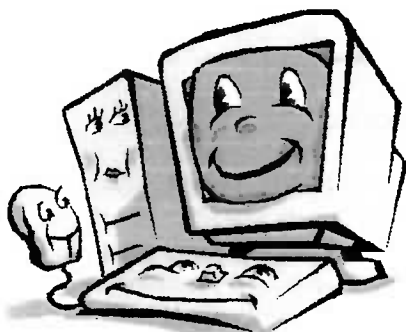
Entrepreneur à Wintzenheim, Michel Basso est à l'origine de la création de TAKE (Tutmanda Asocio de Konstruistoj Esperantistaj), l'association mondiale des espérantophones du bâtiment. Il n'a participé au

congrès que par procuration: en faisant porter aux congressistes des T-shirts ornés du logo «Ni plantu por la planedo», autrement dit «Plantons pour la planète». Il s'agit de parrainer la plantation d'arbres au Brésil ou en Afrique. Parmi les participants au congrès, il a récolté des centaines de promesses de parrainages supplémentaires.

Tremplin vers d'autres langues

L'espéranto, instrument de protection de la diversité des langues, tel était le thème du congrès de Rotterdam. C'est aussi le credo d'Edmond Ludwig: «Contrairement à l'anglais, l'espéranto est une langue équitable. Dans les autres

congrès internationaux, les non-anglophones sont désavantagés. A Rotterdam, nous avons discuté de la meilleure manière de populariser l'espéranto. Deux pistes ont été retenues: développer l'aspect pratique de la langue, en créant par exemple le vocabulaire spécifique à des domaines techniques. Nous allons aussi défendre auprès des gouvernements l'idée que l'apprentissage de l'espéranto permet l'acquisition plus rapide d'autres langues. L'espéranto est une porte vers d'autres cultures». Edmond Ludwig raconte d'ailleurs que si les conférences se tiennent en espéranto, «dans les couloirs, on entend toutes sortes de langues». Sarah Tuchscherer

Por regule kaj rete informiĝi en esperanto pri la tuta mondo la adreso de la retejo estas simple :

<http://www.eventeo.net/web> aŭ
<http://eo.eventeo.net>

Jen letero, kiun nia samideano J.-L. TEXIER sendis al *Eventeo* :

" Merci Eventeo " pro via ekzisto .

Fine esperantistoj povas legi rete pri la eventoj en la mondo en sia lingvo. Via neŭtrala (tiom kiom eblas, kaj mi ne jezuitos ĉiterene) prezento estas agrabla kaj rapida kaj profesie prezentita. Vi pritraktas la samon ol aliaj gazetoj, kiujn oni povas priserĉi poste se oni volas detalojn. Vi pruvas, ke nia lingvo taŭgas por tio. Ĝis nun nur *MONATO* iom respektas la samajn konturojn, kaj vere agrablas verdi eksterasocie ĉiumatene sur via retejo. Mi mem estis longtempe iel rifuzema al la reto, kiu "tutmondigas ĉion", sed oni faru per kion oni havas, reto fakte similas al telefono lastjarcente, kaj krajono lastjarmile. Mi do decidis pardoni al ĝi kaj uzi ĝin, kaj *EVENTEO* respondas al tia ebleco. Dankon al vi !

Se vi povus TAMEN ĉiutage enŝovi iun rakonteton, tiklaĵon, humuraĵon por kompensi la malagrablon de aliaj novaĵoj, estus tre dezirinde ! Sed vi respondos: ni devos poste meti krucvortojn, novaĵojn kiel maldikiĝi, horoskopojn, kaj fotojn de Carlabruti... Pardonu, mi ŝercis... simple aludo al la fakto, ke ĝis nun mi nur trovis en *EVENTEO* ŝatindaĵojn.

Tutmaniere, se vi havos la atendindan sukceson, vi respondos al alia mia ofta demandopunkto : niaj gesamideanoj grandparte ne interesiĝas al alies sociaj problemoj, vivmalfaciloj, labor- problemoj, filozofiaj aŭ eble religiaj intereso... Ŝajnas, ke iuj (mi renkontas geesperantistojn jam de jaro 1949) venis al la "verda kapelo", ĉar tie ili estas grandaj, oni ĉiam estas pli grandaj en malgrandaj rondoj, ĉu ne ? Mi emus, ke renkontiĝu verdaj emeritoj por paroli pri io alia ol nur esperanto ; oni emis konvinki min ke la novaj generacioj, pere de la novaj rimedoj komunikaj kaj laboraj multe pli bone sukcesos ol tiuj kiuj almenaŭ provis transporti esperanton ĝi 2008. Do emeritoj povus praktiki la lingvon pri io alia, eventuale la enhavon de via retĵurnalo.

Mi bondeziras al vi "

★

La tiklema dinosaŭro.

Joloto

Kiun lingvon vi parolas ? L'espéranto !

Une trentaine de familles se sont réunies, pendant une semaine, à Baugé pour chanter et parler en espéranto.

Traduction : quelle langue parles-tu ? L'espéranto ! répondent les passionnés de cette langue. Ils étaient réunis la semaine dernière à Baugé.

Quel point commun peut-il y avoir entre des Belges, des Polonais, des Hongrois, des Russes ou des Espagnols ? L'espéranto ! Pendant sept jours, une trentaine de familles venues de douze pays se sont retrouvées à Baugé pour pratiquer cette langue créée il y a 120 ans.

L'an dernier, les amoureux de l'espéranto s'étaient donné rendez-vous dans le nord-est de la Hongrie. Pour leur trentième rencontre, ils ont choisi le château de Grésillon, à Baugé, rebaptisé "*Maison culturelle de l'espéranto*" en 1951.

Parmi les espérantophones, beaucoup de couples binationaux qui utilisent l'espéranto dans leur vie quotidienne, comme Mario Belisle, né au Québec et qui réside en Suisse : "**Nous parlons espéranto à la maison avec les enfants. Comme la plupart des enfants rassemblés ici, nos garçons ont appris la langue en la pratiquant avec leurs parents, en totale immersion**".

Dans ces familles où les deux parents sont de nationalités différentes, le choix de l'espéranto se révèle une solution « équitable » : "**L'espéranto n'a vraiment pas pour but de remplacer une langue. C'est un pont qui permet de découvrir la culture de l'autre**", défend Mario Belisle.

"**Li pravus**", renchérit son fils Romain, 10 ans, pour lui signifier qu'il a raison. Pour l'écolier, l'apprentissage de la langue a été un jeu d'enfant. "**Ça s'écrit comme ça se dit donc il n'y a pas de problèmes pour lire ou écrire. Sauf avec les accents, où je me fais parfois piéger**". Réputée facile à apprendre, l'espéranto est régi par 16 règles de grammaire qui n'ont aucune exception. Une partie de plaisir comparé aux complexités du français !

Si l'espéranto reste une langue confidentielle - parlée par trois à dix millions de personnes dans le monde-, ces locuteurs forment une communauté active. Sites internet, blogs et méthodes d'apprentissage sont facilement disponibles. Mais la "bible" des espérantophones, c'est le "*Pasporta servo*". Ce recueil d'adresses recense les coordonnées de plus d'un millier d'espérantophones prêts à offrir un hébergement gratuit. Seule condition ? Parler espéranto !

La famille Belisle a ainsi accueilli un jeune Norvégien une semaine, avant de se rendre à Baugé. Pendant l'année, Romain a trouvé une parade : il joue au scrabble sur internet, avec ses copains espérantophones !

Antaŭ-kongreso tra Kebekio.

En Montrealo okazis TAKE7, la 7a Tut-Amerika Kongreso de Esperanto, de la 11a ĝis la 18a de julio. Antaŭ tiu grava kongreso estis proponita kvar-taga antaŭ-kongresa ekskurso al Kebeko kaj vizito al iuj indianaj kulturejoj. Tiel ni konatiĝis kun Kebekio.

Matene en la 7a de julio en la universitata hotelo troviĝis kelkaj samideanoj. Poste ni konatiĝis kun Normando Fleury kaj ni eksciis, ke li estos nia gvidanto kaj nia ŝoforo dum tiu kvar-taga ekskurso. Nia grupeto konsistis el 9 personoj el 5 landoj, tial minibuso ja tute taŭgis por nia ekskurso.

Nia celo estas viziti la urbon Kebeko kaj en la proksimeco vilaĝon de la indiana kulturejo Wendake-Tsonontwan. Ni eksciis multon pri la historio de Kebekio, kiu ĝuste komence de julio festis sian 400-jariĝon. Ĝia historio estas ankaŭ ligita kun la indiĝenaj popoloj, kiuj antaŭ 400 jaroj estis ĉefe nomadoj kaj ne havis fiksan teritorion. Ili parolis diversajn lingvojn kaj ne konsistis unu landon. Tial la unuaj francoj alvenintaj tie povis relative facile okupi lokon kaj konstrui siajn unuajn vilaĝojn kaj kelkfoje eĉ forpeli la indiĝenojn.

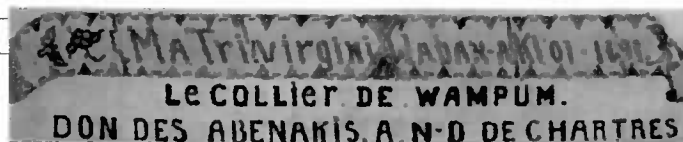

- Abénaquis / Abenakis**
- ▲ Algonquins
 - Attikameks
 - Cris / Crees
 - ◆ Hurons-Wendat
 - ▽ Innus (Montagnais)
 - Inuits
 - ♥ Malécites / Maliseet
 - ✱ Micmacs
 - Mohawks
 - ♣ Naskapis

En Kebekio estas pluraj indiĝenaj popoloj, nomataj nacioj divitaj en multaj subgrupoj. Nuntempe estas klopodoj konservi kaj montri la kulturon de indiĝenoj. Ofte ilia simbolo estas testudo, urso, acero-folio kaj aglo. Nun iuj vilaĝoj de indiĝenoj estas tute modernaj kaj ĉarmaj. Tie eblas trovi gasto-ĉambrojn por la turistoj. Sed la indiĝenaj lingvoj verŝajne malaperos iom post iom. Nur malmultaj homoj ilin ankoraŭ kapablas paroli.

Survoje ni vizitis la vilaĝon kaj la muzeon de la Abenakoj. Ni eksciis pri la utileco de WAMPUM. Ĝi estas teksaĵo kun diversaj brodaĵoj tre arte ellaborita, ĝi estis donacita al la kontraktanto, kvazaŭ kontrakt-dokumento inter du partioj.

Poste ni atingis la ĉarman vilaĝon de la indiĝenoj Hurons-Wendat. Multaj domoj moderne ekipitaj proponas gastoĉambrojn al turistoj. Ni pasigis tie du noktojn.

Iuj strat-nomoj estas en du lingvoj, sed plej ofte la loĝantoj jam ne parolas la indiĝenan lingvon.

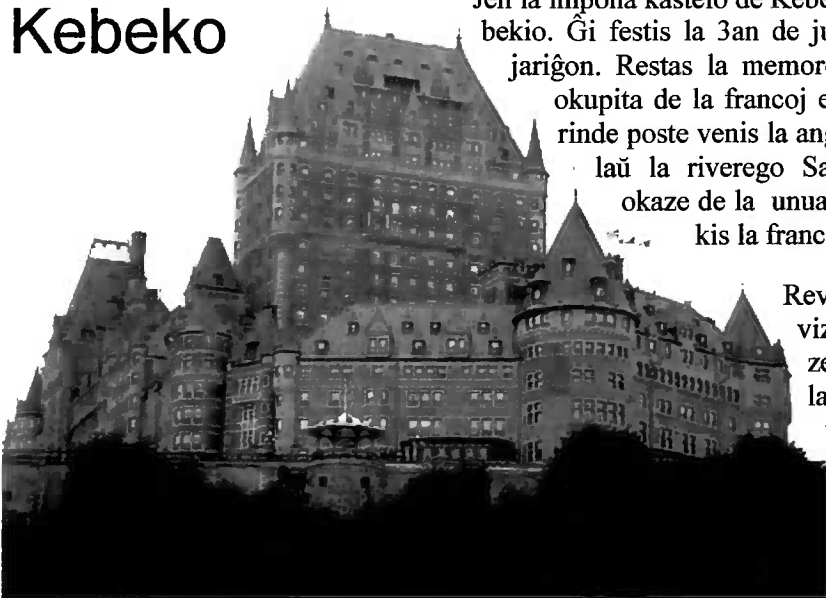
La muzeo de la indiĝenoj Hurons-Wendat estis lastatempe konstruita kaj tre moderna. Ĝi klarigas la situacion de tiuj indiĝenoj, pri ilia evoluo kaj ankaŭ pri la kontribuoj, kiujn ili alportis al la evoluo de Kebekio. Virinoj lertis en fabrikado kaj brodado de mokasenoj, raketoj kaj ledaj vestaĵoj kaj eĉ betul-ŝelaj artikloj. Ili uzis histrikopikilojn kaj fadenojn faritajn per alko-haroj. Komence ili loĝis en la vilaĝo Lorette, je iom da kilometroj de Kebeko. Ĝi poste esti nomata vilaĝo de Huronoj kaj nuntempe ĝi estas konata per la nomo Wendake kaj vizitata de multaj turistoj.

Kebeko

Jen la impona kastelo de Kebeko, ĉef-urbo de Kebekio. Ĝi festis la 3an de julio 2008 sian 400-jariĝon. Restas la memoro, ke ĝi estis unue okupita de la francoj en 1608, sed bedaŭrinde poste venis la angloj per multaj ŝipoj laŭ la riverego Sankta Laŭrenco kaj okaze de la unua kolonia milito venkis la francajn enloĝantojn.

Revene al Montrealo, ni vizitis etnologian muzeon, kie eblis admiri la konstruaĵojn, la vivon kaj vestaĵojn de antaŭaj jarcentoj. Tia estis la vivo de la unuaj francoj en Kebekio.

André Grossmann

Dum TAKE7 Tut-Amerika Kongreso de Esperanto okazinta en julio 2008 en Montrealo Mark Fettes el Kanado prelegis pri Usona fondaĵo, **ESF Edukado Scienco Fortiligo**, kiu kolektis pli ol 3 milionojn da dolaroj. Jen pli da detalaj pri ĝiaj aktivecoj kaj celoj.

www.esperantic.org

Esperantic Studies FOUNDATION

**ESF:
Edukado Scienco Fortikigo**

Tra preskaŭ kvardek jaroj la usona fondaĵo Esperantic Studies Foundation (ESF) laboras por fortigi la reputacion de Esperanto en akademiaj rondoj, por pliprobudi la studadon de Esperanto kiel lingva kaj kultura fenomeno, kaj por disvolvi novajn instrumentojn kaj edukajn programojn uzantajn la lingvon.

Precipe en la lastaj jaroj, ESP ludis slosilan rolon en diversaj incialoj por profiti de la novaj kondiĉoj kreitaj pro la disvastiĝo de Interreto, la disvolvado de Eŭropa Unio, kaj la internaciigo de universitataj studoj.

Edukado

Sur la kampo de edukado, ESF subtenis (kaj plu subtenas):

- La retejon **lernu.net**, kiu provizas kursojn kaj aliajn rimedojn por lerni Esperanton en pli ol dudek lingvoj;
- La retejon **edukado.net**, kiu subtenas Esperanto-instruistojn per informoj, materialoj, kaj konsiloj je alta profesia nivelo;
- La Nord-Amerikan Someran Kursaron (NASK), kiu de preskaŭ 40 jaroj rangas inter la plej altnivelaj intensaj studprogramoj pri Esperanto;
- La interlingvistikajn programojn en la Universitato de Poznan, kiuj donas al studentoj el multaj landoj la ŝancon akiri formalan kvalifikon en tiu scienca branĉo.

Krome ESF subvencias diversajn novspecajn projektojn, en kiuj Esperanto ludis kernan edukon, inter ili **Indiĝenaj Dialogoj**, **Interkulturo**, **Lingva Prismo**, **Flugiloj de Facila Vento**, kaj pluraj aliaj.

Scienco

- Sur la scienca kampo, ESF helpas disvastigi Esperanton surbaze de science bazitaj kaj elprovitaj argumentoj, kaj fortigi la publikan debaton pri lingvaj problemoj kaj lingvopolitiko;
- Per subteno de diversaj esplorprojektoj kaj de la publikigo de ties rezultoj, ESF kontribuis al plivastigo de la scienca literaturo pri Esperanto kaj interlingvistiko;
- Per subvencio de la Nitobe-simpozioj pri lingvopolitiko, ESF altiris la atenton de fakuloj kaj politikistoj al Esperanto kiel pripensinda ero de multlingvismo en Eŭropo kaj Azio;
- Per kontraktoj kun kompetentuloj, ESF subtenis la kreadon de esplortekstaroj de skriba kaj parola Esperanto, kaj de plano por la estonta disvolvo kaj prizorgado de la Biblioteko Hodler, cele al fortika bazo por sistemaj studoj pri la lingvo, ĝia historio kaj kulturo;
- Kunlabore kun la Centre de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj (CED), ESF subtenas la daŭran aperigon de ties bulteno *Informilo por Interlingvistoj* kaj la evoluigon de la faka revuo *Lingvaj Problemoj kaj Lingvo-Planado*.

Lastatempe ESF starigis novan Fonduson por Subteno de Intertingvistiko kaj Esperantologio, kiu sub prizorgo de CED subtenas modestajn sciencajn projektojn de organizaĵoj aŭ individuoj.

Fortikigo

- La agado de ESF jam alportis klarajn fruktojn por la progreso de Esperanto en la 21a jarcento. Pluraj novaj iniciatoj tamen aŭguras eĉ pli bonajn rezultojn en la venontaj kelkaj jaroj;
- ESF subtenas la kreadon de granda multlingva informejo pri Esperanto, provizante potencon rimedaron por ĉiuspecaj informaj agadoj en kaj pri la lingvo;
- ESF subvencias profesion dokumentan filmon pri la Esperanto-movado, kreadon de premiita, sendependa usona reĝisoro kaj celatan al nova kaj relative vasta publiko de alternative pensantaj homoj;
- ESF refaras siajn proprajn retpaĝojn por pli bone speguli la gamon de ĝiaj agadoj, kreante solidan bazon por kunlaboro kun organizaĵoj kaj individuoj en kaj ekster la Esperanto-movado.

Por subteni tiujn kaj aliajn promesplenajn projektojn, ESF nun malfermis plurajn kategoriojn de Subtenantoj. Ekde nun, tiuj kiuj deziras subteni difinitajn projektojn, aŭ kiuj pretas regule kontribui per malgranda sumo, aŭ kiuj pri-pensas pli grandan kontribuon (donace aŭ testamente), trovos sian lokon ĉe la Fondaĵo.

Por ricevi pli da informoj pri la agado de ESF, kaj la eblecoj ĝin subteni, vizitu ĝian retejon: **www.esperantic.org**

Impresoj pri la UK 2008 en Roterdamo

Ĉu mi eraris ? Ĉu mi altrajnis Nov-Jorkon ? Tiam urbopejzaĝon mi ne vidintis okaze de la lasta UK roterdama antaŭ 20 jaroj ! Certe, pro bombardado dum milito la rekonstruado okazintis laŭ moderna arkitekturo, kun festivalo de rektangulaj kaj kestaj loĝkvartaloj. Sed nun, tiuj unuaj loĝskatoloj kreskis altege al la ĉielo, eĉ se aldoniĝis pli da fantazio arkitektura, kiu sukcesis iom agrabliigi la geometriajn ŝablonaĵojn, des pli

ke mi povis admiri la urbobildon de pli malproksime, t. e. de la alia flanko de unu el la nombraj Maas-havenoj, kiujn mi povis atingi transpaŝante la novan Erasmus-pontegon. Impona urbosilueto !

Gesamideanoj, post tiu retrovo de Roterdamo, mi ne faros prifakan raporton de tiu kongreso post 8 jaroj sen vizito de UK ! Vi komprenis, ke mi intencis ĝui tiun kongreson ! Kompreneble mi ne povis rifuzi al la prezidanto de

TAKE (Tutmonda Asocio de Konstruistoj Esperantistaj) reklami dum la forumo de la asocioj. Nekredeble kiom da homoj laboras en teknikaj profesioj rilatantaj al domkonstruado, sed kiuj bedaŭrinde ne havas tempon por verki artikolojn, ĉefe kiam ili estas. . . emerituloj !

Same mi akceptis transporti en mia valizo stokon da T-ĉemizoj kun la surskribo « Plantu arbon ». Tiu kampanjo lanĉita de Michel BASSO, la prezidanto, profitas al orfejoj prizorgataj de esperantistoj en Brazilo (Bona Espero) kaj en Benino. Surmetis ilin la geinfanoj de la infankongreseto.

Poste mi ĝuis la vivon de « konsumanto » de kongreseroj

en la monda vilaĝo esperantlingva. Kompreneble, pro la diverseco de la programo, mi ne povis vidi kaj aŭdi, ĉion kion mi dezirintus, tiom riĉa kaj bunta estis la programo. Mi bedaŭrinde maltrafis la jidajn kantojn kaj la laŭeĥe majstre ludita marimbo-koncerto. Sed ravis min ŝomart kaj Nataŝa kun sia filino. Post kortuŝantaj kantoj iliaj, mi tamen bezonigis la komunikan gajon de la dinamika Jomo, se ne mi estus enhoteliĝinta kun melankolio.

Dum la jaŭda kongresotago mi ĝuegis la programon de la profesia kantistino kaj pianistino Elena PUĤOVA kaj ties talenta filo. Mirindaj voĉoj kun –

plej parte – tekstoj verkitaj de la bardo Mikaelo BRONŜTEJN, kiu jam vizitis nian asocion. Kia kontrasto kun la surstrata kaj enkafeja muzikaĉo !!!

Stilon bugi-vugan prezentis la pianisto MUSCHALLE kun fingrolerteco nekredebla !

La internacian vesperon mi ne povas detale priskribi, tiom multnombraj estis la diverslandaj talentoj inter niaj samideanoj.

Sed mi ja ne venis al UK nur por ĉeesti koncertojn, eĉ se mi ŝategas belan muzikon. Kiel fidela aŭskultanto de Pola Radio mi kompreneble ĉeestis la kunvenon kun la aŭskultantoj salutante la nunajn dinamikajn ĝejnalistojn Barbara, Gabi kaj Maciek, kiujn mi ĉiuvespere aŭskultas hejme per mia komputoro. Cetere, provu mem : <http://www.polskieradio.pl/eol/>.

Pri aliaj kunvenoj mi ne rakontos al vi, sed mi finos mian impresaron per la jena komento : UK estas la okazo ĉeesti altnive-lajn prelegojn kaj aŭdi elstarajn esperantistojn. Jesja, Hum-

phrey TONKIN, John WELLS aŭ Petro de SMET ekzemple, kapablus ravi vin eĉ legante nur la telefon-libron.

Sed mi aldonu mencion de granda homo de la movado, kiu same majstre sukcesis paroli pri Esperanto kaj ne plu estas inter ni : Claude PIRON. Mia fina pensu iru al li kaj al Bronislaw GEREMEK, eksa pola ministro pri eksteraj rilatoj kaj eŭrodeputito, kiu forpasis en aŭtoakcidento. La venontan tagon li devintus renkonti reprezentantojn de EEU (Eŭropa Esperanto-Unio).

Edmond LUDWIG

INTERESAJ RENKONTIĜOJ DE SAMIDEANOJ EN FONTENOY-LA-JOÛTE KAJ GEISHOUSE

Vogezoj, tio ne certas. Tiu lundo estis la 14a de julio.

Matene, Claire, Laurent kaj Simone uzis la specialajn busojn, kiuj iras kaj revenas laŭlonge de la kresto-vojo sur la pinto de Vogezoj. Tiu servo de busoj estis kreita, por ke malpli da veturiloj poluu la belan sovaĝan naturon. La prezo estas 3 eŭroj por la tuta tago, en iu ajn buso de tiu servo. Sur la kresto, ĉiun duonon de horo, unu buso atingas sinsekve la 19 haltejojn sur la 50 km-oj longa ŝoseo.

En la haltejo *La Schlucht*, aldoniĝis Ginette -mi-, kiu forlasis *Saulxures-sur-Moselotte* per alia buso. Ni kune daŭrigis busan vojaĝon ĝis loko nomita *Col de Haag*, kiun ni atingis je la

10h30, kaj jen la bela miraklo i... Ni estis nur 7 km for de *Geishouse*, la vilaĝo de Robert Kueny, kaj ni iris piede ĝis lia vilaĝo. Estis belega promenado, en agrabla vetero, ni marŝis dum 1 horo kaj 3 kvaronoj, ni manĝis nian piknikon meze de parko de ŝafoj, spiris kaj ĝuis la belan naturon kaj la unikan panoramon. Restis kelkaj kilometroj ĝis Roberto, kiu atendis nin pro telefon-voko de Simone matene. Ĉar la 3 kvaronoj de horo por pikniko aldoniĝis, ni alvenis ĉe Roberto je la 13a30.

La vilaĝeto *Geishouse* ravis nin, ankaŭ la vizito de la domo de Roberto. Ni estis varme bonvenigataj, la edzino *Violette* regalis nin per bonega ĉeriza torto. Ĉar reveni piede ĝis nia lasta ebla buso donus ne-sufiĉe da tempo por babili kun Roberto, li proponis veturigi nin ĝis la bus-haltejo, de kie ni venis. Tion li faris, kvarono sufiĉis, kaj jam venis la momento de la adiaŭo.

Kia bela memorinda tago !

Simone revas rekomenci kun pli da esperantistoj kaj cerbumas pri tio. Restas trovi daton kaj interesitojn, eĉ loĝantajn fore, kaj restas la problemo: kion fari se pluvos ? (la servo de busoj daŭras ĝis fino de septembro).

Noto:

La servo de busoj nomiĝas "*La navette des crêtes*". Pluraj branĉoj de tiu spino kondukas al diversaj vilaĝoj en la valo. Mi mem uzis tiun buson, kiu startis el *Remiremont*. Branĉoj venas el *St Dié*, kaj sur la alzaca flanko el *Colmar*, *Metzeral*, *Thann*, *Cernay* kaj *Bollwiller*. La Nancianoj kaj Strasburganoj povas kuniĝi al tiu reto de busoj, komencante la vojaĝon trajne frue.

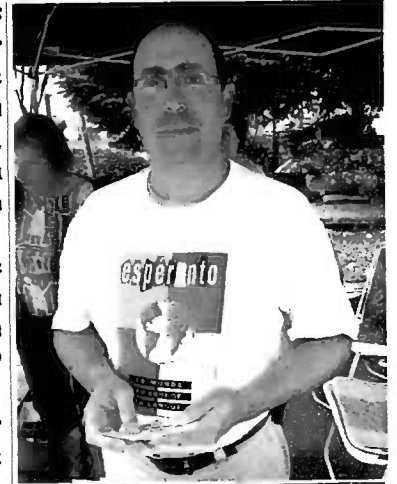
Retejo de la aludita servo: www.navettedescretes.com

Fotoj de Claire PHILIPPE

Esperantistoj de *Troyes* plene uzis du liberajn tagojn renkonte al esperantistoj de Alzaco-Loreno.

Laurent kaj Claire uzis propran veturilon, dimanĉon la 13an de julio 2008. En *Azerailles*, ili kuniĝis kun Simone Cajelot, kiu venis al ili trajne. Poste kune, ili iris aŭtomobile al *Fontenoy-la-Joûte*, kie ili renkontis ĉe esperanto-budo grandan manplendon da esperantistoj: Jacques Herlé, gesinjoroj Gilbert, Liliane, Micheline kaj Gisèle (la 3 lastaj el la nancia grupo). Tio faris bonan skipon da movadanoj.

Vespere, Claire, Laurent kaj Simone veturis, denove kune, ĝis *Fraize* kaj tranoktis ĉe Simone, kiu planis por la morgaŭa tago tre agrablan aranĝon, pri kiu ŝi ne tro antaŭe parolis, ĉar la sukceso estis ligita al bela vetero, kaj en

10h30, kaj jen la bela miraklo i... Ni estis nur 7 km for de *Geishouse*, la vilaĝo de Robert Kueny, kaj ni iris piede ĝis lia vilaĝo. Estis belega promenado, en agrabla vetero, ni marŝis dum 1 horo kaj 3 kvaronoj, ni manĝis nian piknikon meze de parko de ŝafoj, spiris kaj ĝuis la belan naturon kaj la unikan panoramon. Restis kelkaj kilometroj ĝis Roberto, kiu atendis nin pro telefon-voko de Simone matene. Ĉar la 3 kvaronoj de horo por pikniko aldoniĝis, ni alvenis ĉe Roberto je la 13a30.

La vilaĝeto *Geishouse* ravis nin, ankaŭ la vizito de la domo de Roberto. Ni estis varme bonvenigataj, la edzino *Violette*

Ginette MARTIN
gimavo@wanadoo.fr

Pikniko kaj migrado la 31an de aŭgusto 2008

Laŭ iniciato de Simone Cajelot kaj helpo de Ginette Martin estis proponita piknikado proksime de Schucht-trapasejo, en Trois Fours proksime de botanika ĝardeno por la 31a de aŭgusto 2008.

Le vetero estis vere tute somera, tial pli ol 20 personoj respondis al la invito sendita de Ginette.

La piknikado okazis apud la ĉaledo de la "Natur-Amikoj".

Poste Ginette proponis tre simplan migradon al Hohneck. Survoje eblis admiri la mirindan panoramon al la valo de Metzeral kaj poste ĉe Hohneck la lagon de Schiessrothried.

Plej multaj partoprenantoj uzis la oportunan eblecon veturi per la montaraj aŭtobusoj "Navette des crêtes". (nur 3 eŭroj tage). Tial nia disiĝo okazis ĉe la aŭtobusa haltejo "Le pied du Hohneck".

Jes, ni pasigis vere agrablan tagan kun belega vetero en malstreĉa etoso.

Dankon al Simone kaj Ginette.

André Grossmann

Antaŭ kelkaj jaroj, esperantisto el Jokohamo, Sinjoro *Kobayashi*, kontaktis min, ĉar alia samideano, Sinjoro *Yasumasa MORIWAKI*, loĝanta en Nagasaki, estis leginta la arĥivojn de anglalingva japana gazeto kaj tiam trovis artikolon pri la marianista pastro *Alphonse MISTLER*, naskiĝinta en Thannenkirch (Elzaso) kaj fondinta en 1902/1903 la unuan Esperanto-grupon en Japanio. (aperis siatempe artikolo en LA INFORMILO).

Tuj post mia reveno de la kongreso en Roterdamo, mi ricevis retmesaĝon de Sinjoro MORIWAKI, kiu vizitis Francion, kaj deziris malkovri la domon de Alphonse MISTLER. Ni do rendezuis komence de aŭgusto kaj mi veturigis lin al Thannenkirch, kie ni havis la plezuron renkonti Sinjorinon *Anne MISTLER* kaj ties filon, kiuj ambaŭ gastame akceptis nin. Videblis la kortuŝeco de Sinjoro MORIWAKI, kiu faris multajn fotojn por siaj klubanoj en Nagasaki.

Post komuna manĝo mi vizitigis al li la elzasan vinstraton, la familion *Gocker*, kie li gustumis vinon, Eguisheim kaj fine Colmar, de kie li reveturis al Strasburgo kaj poste al Parizo.

Kia agrabla tago en internacia etoso. Kaj iuj opinias, ke Esperanto ne funkcias !!!

Edmond LUDWIG

————— Ni havas laikajn gesanktulojn en la Esperanto-movado ! —————

Tutaparte mi deziras atentigi vin pri ĵus aperinta libro pri *BONA ESPERO*, orfejo 250 km norde de Brazilo, en la brazila savano, en kiu la infanoj estas edukataj ankaŭ per Esperanto : "*BONA ESPERO – idealo kaj realo*" de *Roman Dobrzyński*. Eldonis *Stano Marček*.

La pola ĵurnalisto, esperantisto, *Roman Dobrzyński*, intervjuis *Ursula* kaj *Giuseppe GRATTAPAGLIA*, la paron, kiu de pli ol tridek jaroj prizorgas la orfejon kreitan de brazilaj esperantistoj en 1958.

La libro parolas pri la vivo de *Ursula* kaj *Giuseppe*, unue en Eŭropo, kie ambaŭ havis

interesan profesion kaj kie ili povintus vivi agrable per sia perlaborita mono. Sed ili malkovris *BONA ESPERO* kaj tiam komenciĝis alia vivo, meze de la savano, kun jesja danĝeraj bestoj, kun la neceso konstruadi kaj rekonstruadi pro la detruoj okazigataj de la naturaj katastrofoj en sovaĝa naturo kaj kun junaj orfoj, al kiuj necesas ĉion instrui, eĉ simplan normalan kunvivadon.

Same malfacila estis ofte la vivado inter la plenkreskuloj. Ofte vizitas la orfejon vojaĝantaj esperantistoj, kiuj rajtas loĝi tie kontraŭ helpa partopreno iela en la vivo de Bona Espero. Ankaŭ inter ili ne ĉiuj komprenas la etoson de la loko

Sed : malgraŭ neimageblaj okazaĵoj kaj malfacilaĵoj *Ursula* kaj *Giuseppe GRATTAPAGLIA* daŭrigas sian laboron kaj mi, leginte tiun libron en unu spiro, kuraĝas nomi ambaŭ "laikaj gesanktuloj" en la Esperanto-movado.

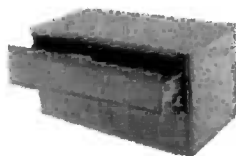
Foto dekstre : *Roman Dobrzyński* plantas sian arbon en Brazilo...

PS : ankaŭ vi povas helpi al *BONA ESPERO* donacante frukto-arbon, kiun ili plantos kaj kies fruktoj ili vendos.

Konsultu la retejon : <http://take.esperanto.free.fr/plantu/eniroFR.html>

Edmond LUDWIG

" ...Blogumi aŭ ne blogumi,
jen la demando ! "

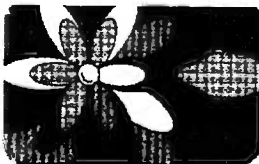
Fojfoje ret-uzant(in)o staras antaŭ tiu dilemo... Nia samideanino *Ginette Martin* pozitive solvis la demandon ! Ŝi invitas nin viziti sian "tirkeston"! Vi ja scios, kio estas *blog*!

Jen okazo por rememorigi etan anekdoton... Post forpaso de la avino, kelkaj genepoj malkovris en iu ŝranko tirkeston, kies enhavo certagrade perpleksigis ilin, kun klariga

etikedo: "*etaj ŝnur-pecoj, kiuj utilas al nenio*"...

Sed ĉi-tie, eniru kaj miru i...

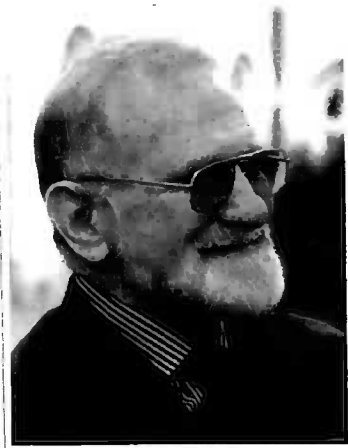
<http://tirkesto.skyrock.com>

KALEJDOSKOPO

Bronislaw Geremek et l'espéranto...

Un homme politique qui apportait son soutien à la langue internationale

Le nom de M. **Bronislaw Geremek**, qui vient de disparaître en Pologne dans un accident d'automobile, est lié à l'espéranto. Il l'avait appris quand il était scout.

Historien, homme libre et courageux, il avait rejoint le syndicat *Solidarnosc* en 1980. Ministre des Affaires étrangères de Pologne, de 1997 à 2001, élu en 2004 au Parlement européen, hautement renommé dans les milieux universitaires et académiques, il avait été invité le 10 janvier 2003 par *Barbara Pietrzak*, directrice de la rédaction d'espéranto de **Radio Polonia**.

À propos de la contestation du rôle de l'anglais, de son rôle anti-démocratique et appauvrissant pour les identités nationales, il lui avait répondu:

*"Je suis convaincu de cela et, comme ministre des Affaires étrangères, je me suis efforcé de soutenir l'espéranto autant que je l'ai pu. Je souhaiterais que, maintenant, du côté des autorités polonaises, il y ait un soutien pour l'espéranto***. Effectivement, l'espéranto a une certaine chance de jouer un rôle sur cette sphère. Et la foule d'hommes parlant et accomplissant des fonctions dans le monde est immense et s'élève au-dessus des langues du continent, des civilisations. Il s'agit donc d'une langue qui est un instrument de contacts*

éminent, souple, flexible. Je pense que, pour ça, il existe une aide tant du côté des autorités que de celui des organisations internationales."

Sa grande expérience des relations internationales l'avait amené à s'exprimer sur le rôle possible de l'espéranto:

"Mortelle pour l'espéranto fut par ailleurs l'évolution de la langue anglaise comme instrument de communication unique. Il en est maintenant ainsi que le français a cessé de fonctionner en diplomatie et que l'anglais a un caractère universel. J'affirme que ce n'est pas bon pour l'anglais. Ce n'est pas bon ainsi pour le monde, pour l'anglais, car, comme le disent mes collègues britanniques, il y a un appauvrissement de l'anglais, en particulier de l'anglais britannique dont un élément certain est le sentiment humoristique. Ceci disparaît parce que la langue devient seulement l'instrument de contacts directs, très simplifié. L'espéranto avait déjà dans son essence un principe de simplification, et son fonctionnement était un élément de préférence enrichissant et non appauvrissant. En sera-t-il ainsi que l'espéranto reviendra à son rôle voulu par son initiateur et pour lequel la langue convient éminemment, c'est difficile à dire."

Heureusement, contrairement à ce qu'a dit Bronislaw Geremek, l'anglais n'a pas été mortel pour l'espéranto dont il a dit, lors de son entretien avec Barbara Pietrzak: *"C'est une langue superbe, facile à apprendre, utilisant la richesses des autres langues et reliant par cela les hommes."*

L'anglais lui a sans nul doute fait de l'ombre et lui en fait encore beaucoup, mais, dans une certaine mesure, il arrive aussi qu'il l'aide du fait que toute personne curieuse et éveillée peut trouver une documentation abondante sur l'espéranto dans la plus apprise des langues étrangères à travers le monde.

Bronislaw Geremek avait ainsi dévoilé le fond de sa pensée le 18 septembre 2004 sur **Radio Polonia**:

"Je préférerais vraiment, moi aussi, qu'on parle non point l'anglais en premier lieu dans l'Union européenne, mais l'espéranto. Je suis un peu âgé mais, il y a un demi-siècle, j'avais appris cette langue, cette langue admirable créée par un Polonais. Si on l'utilisait, alors le principe d'égalité existerait parce que je dois apprendre la langue anglaise alors que les Anglais ne doivent pas apprendre le polonais."

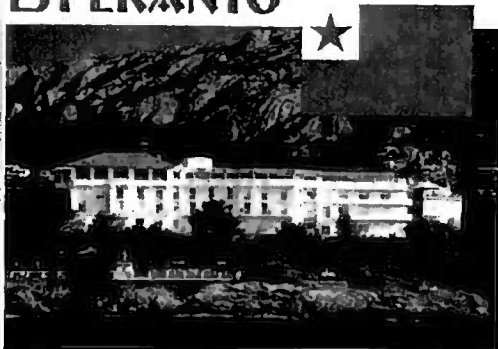
En avril 2007, alors qu'il était tourmenté par la "loi de lustration" pour son passé sous le régime communiste, une pétition de soutien avait circulé en français, anglais, polonais et espéranto.

*** Il y a effectivement eu, récemment, un soutien polonais à l'espéranto: **"Le parlement polonais soutient la candidature de l'UEA au prix Nobel de la paix"**.

Par ailleurs, deux députées espérantistes siègent au Parlement européen, une Polonaise, Mme Małgorzata Handzlik, et une Slovène, Mme Ljudmila Novak.

Henri Masson

ESPERANTO

SAINT RAPHAEL - AGAY

Kiel ni mem jam spertis, ĝuu la venontan
"Meditereanean Esperanto-Semajnon" !

de la 28a de februaro ĝis la 7^a de marto 2009

Dum ankoraŭ frostas en via regiono, venu al la mediteranea marbordo, kie florumas mimozoj kaj migdal-arboj. Vin atendas amika kaj familia etoso !

Gvidos la tradiciajn kursojn **Miguel Gutierrez** (1^a), **Carlo Bourlot** (2^a) kaj **Stefan Mac Gill** (3^a).

Posttagmeze, vi mem elektos vian programon: promenado, piedirado en *Esterel* (kunprenu viajn marŝo-ŝuojn), familia vivo ĝis la vespero, mult-

facetaj distraĵoj.

Vi aprezos la komforton kaj la gastronomion de la hotelo "*Le Renouveau*", en AGAY (ĉe Saint-Raphaël) Francio.

Aliĝo : 60 € (familia aliĝo : 100 €)

Tuta restado en la hotelo : 280 €

Informoj kaj aliĝiloj: **Monique Preciozo**, 92, impasse Jean Moulin, FR – 83700 Saint-Raphaël

prezmoni@hotmail.com 0033 (04) 94 83 06 88

aŭ **Christine Graissaguel**, les Iles d'Or, rue du Progrès, FR – 83600 Fréjus

kris_grai@hotmail.fr 0033 (0)4 04 95 66 18

11a Internacia Fotokonkurso

Post dek sukcesaj konkursoj (1998–2007) la redakcio de *La Ondo de Esperanto* invitas al partopreno en la dek-unua Internacia Fotokonkurso.

En la fotokonkurso rajtas partopreni ĉiu fotemulo amatora aŭ profesia, sendepende de la loĝlando kaj lingvokono. Unu persono rajtas partopreni per maksimume kvin fotoj. La minimuma formato estas 15×20 cm. Fotoj povas esti koloraj aŭ nigra-blankaj, vertikalaj, horizontalaj kaj aliformataj. Fotoj senditaj elektronike ne estas akceptataj.

La konkursaj fotoj devas esti senditaj al la sekretario de la konkurso, Halina Gorecka (RU-236039 Kaliningrad, ab. ja. 1205, Ruslando). La fotoj devos atingi la sekretarion **antaŭ la 1a de decembro 2008**.

La konkursaĵoj devas esti subskribitaj per pseŭdonimo. En aparta koverto kunsendata devas esti slipo kun la pseŭdonimo, aŭtenta nomo, poŝta adreso kaj retadreso (se estas) de la aŭtoro. Oni povas aldoni titolon aŭ klarigan noton al la fotoj. En la konkurso ne rajtas partopreni fotoj jam premiitaj aŭ publikigitaj.

Juĝkomisiono aljuĝos premiojn al la laŭreatoj:

1. 50 eŭroj kaj abono de *La Ondo de Esperanto* en 2009.
2. 25 eŭroj kaj abono de *La Ondo de Esperanto* en 2009.
3. abono de *La Ondo de Esperanto* en 2009.

Speciala premio (50 eŭroj kaj abono de *La Ondo de Esperanto*) por la **plej bona foto pri la temo *Vizaĝoj***.

Ĉiu premiito ricevos diplomon. La rezulto estos anoncita en *La Ondo de Esperanto*. La organizanto de la konkurso havos ĝis la 31a de decembro 2010 ekskluzivan rajton uzi la ricevitaĵojn fotojn en papera kaj elektronika formo kaj en ekspozicioj. Poste la publikigo-raĵon havos kaj la organizanto kaj la aŭtoroj.

Halina Gorecka

sekretario

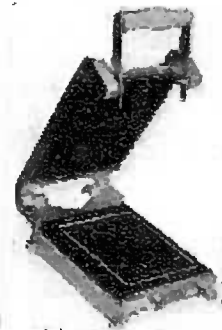
Témoignage – 1939... L'espéranto, bouée de secours...

« [... / ...] L'espéranto est une langue d'autant plus intéressante à apprendre qu'elle permet vraiment, pour ceux qui aiment les voyages et connaissant les groupes espérantistes dans le monde, d'aller dans n'importe quel pays en sachant qu'ils vont pouvoir rencontrer, échanger et parler avec les habitants, et cela même si on ne connaît pas la langue du pays. Cela évite tout simplement d'apprendre toutes les langues pour pouvoir voyager et communiquer avec la terre entière. Il suffit de quelques espérantistes dans chaque pays.

Et c'est d'autant plus agréable et enthousiasmant que l'esprit qui anime et sous-tend cette langue est l'esprit progressiste de fraternité, de partage, d'accueil, de solidarité totale et d'amitié entre les peuples. C'est un bon outil pour concrétiser la fameuse expression... "si tous les gars du monde pouvaient se donner la main" et l'image utopique peut-être mais symbolique et belle, d'une ronde d'humains autour de la planète.

J'ai été trop paresseuse pour l'apprendre vraiment, et n'étant pas très voyageuse je n'avais pas la motivation. Mais je peux témoigner que cela peut être aussi d'une grande utilité dans des moments dramatiques personnels et historiques.

Alors que nous étions réfugiés espagnols en 1939, dans l'un des rudes et tristes camps de la côte méditerranéenne, un couple d'enseignants français espérantistes fervents et enthousiastes de Balaruc***, voulant aider une famille espagnole et en lien avec une organisation locale de solidarité, ont pu communiquer avec mes parents grâce à un espérantiste réfugié espagnol.

Ma mère avait été transportée à la maternité de Montpellier en laissant mon frère et ma sœur (aînés, 10 et 11 ans) dans le camp. Alors, ce couple généreux et fraternel les ont amenés chez eux, leur offrant la possibilité d'apprendre rapidement le français en 3 ou 4 mois en classe avec les autres enfants. Ils n'ont pas lâché notre famille tant qu'ils ne nous ont pas trouvé un logement dans un village de l'Hérault. Grâce à eux, nous avons pu passer une journée de juillet (immortalisée sur photo) avec mon père, fait prisonnier par la suite par les allemands direction Mathausen puis Gusen d'où il n'est jamais revenu. Il va de soi que nous avons toujours conservé une belle amitié avec ce couple amical et fraternel.... [... / ...]

Maguy

*** el la redakcio de « La Informilo » : Temas pri Léo Lentaigne kaj lia edzino. Ambaŭ famiĝis dum jardekoj en la movado "Ecole Moderne", fondita de alia fama pedagogo, Célestin Freinet. Tiutempe furoris avangarda instru-metodo, en kiu ni citu inter aliaj, tre ŝatata de la lemantaro, labor-sekvencon kun uzo de specifa man-presilo. Lentaigne, elstara esperantisto, publikigis multajn broŝurojn, kies celo estis faciligi la ellemon de la lingvo.

R C I organise une interview multilingue en direct en ligne à l'occasion des Jeux paralympiques

Radio Chine Internationale a organisé le 11 septembre une interview multilingue en direct en espagnol,

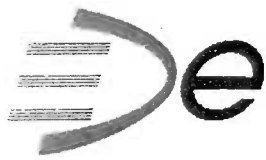

allemand, français, italien, portugais et **espéranto**, qui a pour thème « *Transcendance, Intégration, Egalité* ».

Miguel Sagarra, vice-président du Comité international paralympique, a, lors de l'interview, hautement apprécié les travaux d'organisation du BOCOG. Il a fait l'éloge du grand succès des Jeux paralympiques de Beijing, et indiqué que la cérémonie d'ouverture et les compétitions magnifiques l'ont beaucoup impressionné. Lu Shiming, vice-président de l'Association des Handicapés de Chine et aussi vice-président de la délégation chinoise paralympiques, a remercié les propos élogieux de M. Sagarra, et dit qu'il se sentait heureux de voir les amis des divers pays contents de participer aux

compétitions et de séjourner à Beijing.

Les chefs de délégations, des athlètes et officiels du Mali, de l'Equateur, du Brésil, du Niger, du Luxembourg, de l'Espagne, de l'Angola, de l'Algérie, du Cap Vert, de l'Italie et de l'Allemagne étaient aussi présents à l'interview.

Eŭropo Demokratio Esperanto

- L'Europe dans les médias européens pluri-lingues
- Les langues régionales reconnues dans la constitution française...

... tels sont les thèmes du **numéro 9** de la lettre d'informations "Eŭropa Voĉo" d'EDE:

http://e-d-e.org/IMG/pdf/EDE_vocxo_fr_majo_2008-9.pdf

Tous les numéros déjà parus:

<http://e-d-e.org/spip.php?article205>

Pour vous abonner gratuitement, taper votre adresse courrielle dans:

<http://e-d-e.org/spip.php?rubrique42&lang=eo>

Véritable plaidoyer pour l'Espéranto, notre mouvement agit comme un parti politique.

"E D E" = "Europe Démocratie Espéranto", en vue des **Elections Européennes 2009**.

Son site internet est accessible en **18 langues**:

<http://e-d-e.org> ou <http://demokratio.eu>

Berto

bert.schumann@gmail.com

... Pardon, c'est bien l'Europe ici ?...

... Non, parce que moi, j'avais entendu dire qu'en Europe, il y a beaucoup de pays, et que chacun de ces pays (ou presque) a sa langue officielle; et puis je crois justement qu'il a été question de permettre aux jeunes Européens d'accéder aux cultures des autres pays au moyen du "multilinguisme". Donc, programme officiel : enseigner beaucoup de langues pour préparer nos jeunes à leur vie active.

Il me semble aussi que c'est la France qui assure actuellement la présidence de l'Union Européenne, non ?

Mais alors ! Pourquoi cette surenchère de mesures prises par le ministre Xavier Darcos favorisant **uniquement et toujours** davantage l'apprentissage de **la langue des Etats-Unis** ? Pourquoi uniquement des cours d'anglais ? "*Oui, mais c'est gratuit*" - dites-vous.

Vraiment ? Les profs ne sont pas bénévoles, que je sache, donc c'est "l'impôt linguistique" qui va s'alourdir encore. (Pour en savoir plus sur l'impôt linguistique, payé par tous les pays non-anglophones aux pays anglophones et croissant de manière exponentielle, lire *le rapport Grin* <http://www.ladocumentationfrancaise.fr/rapports-publics/054000678/index.shtml>)

Donc, pourquoi ne pas permettre aussi **l'apprentissage d'autres langues européennes** ? C'est pour le moins une marque d'irrespect vis-à-vis des pays partenaires que de leur jeter ainsi : "*Que voulez-vous que nos jeunes fassent de votre langue ?*"... Et les professeurs de langues autres que l'anglais ? Ils ont déjà, d'année en année, perdu un nombre considérable de postes dans l'enseignement public. La France, qui se targuait de proposer l'éventail de langues le plus étendu, n'est décidément plus à la hauteur.

Pour terminer sur une note positive et constructive, nous suggérons à Monsieur Darcos une mesure vraiment **moderne, originale** et surtout **très efficace**, à prendre en concertation avec les autres ministres de l'enseignement des pays membres de l'Union Européenne : pour consolider la connaissance de la langue nationale et bien préparer tous les enfants à l'apprentissage facile et rapide **des langues étrangères**, il suffirait d'**initier les élèves de CE2 et CM1 à l'espéranto**. Ce serait ensuite (au minimum) 2 ou 3 ans de gagnés sur l'apprentissage de chaque langue étrangère. De plus, la connaissance d'une langue commune neutre serait un immense progrès pour la cohésion de l'Union, tant d'un point de vue économique que pour le sentiment d'appartenance communautaire de chaque citoyen.

Pour les sceptiques, outre les résultats très concluants, d'expériences en milieux scolaires (entre autres à *l'institut cybernétique de Paderborn, Allemagne*) j'ajouterai simplement (et c'est facilement vérifiable) que les familles espérantophones sont des pépinières de polyglottes.

Alors ? On continue à jouer la "*Carpette anglaise*" (**à-plat-ventrisme anglobéat**), ou on décide de redresser la tête et de regagner la réputation d'excellence de notre système d'enseignement ?

... cherchez le paradoxe ! ...

PARIS, 1 sept 2008 (AFP) - Des stages d'anglais gratuits seront proposés aux lycéens pendant les vacances de février et d'été, sur le modèle des stages linguistiques à l'étranger, afin d'améliorer le niveau d'anglais des Français, a annoncé lundi sur TF1 le ministre de l'Education nationale, **Xavier Darcos**.

"Les familles fortunées s'offrent des stages à l'étranger, moi je les offre à tout le monde sur place." Des "semaines de **stages d'anglais oral intensif**" gratuits seront proposés aux lycéens "aux vacances de février, début juillet et fin août", afin d'améliorer leur niveau d'anglais.

Les jeunes Français parlent encore trop mal l'anglais, ce qui constitue selon le ministre "un handicap" dans le monde actuel. Il se donne pour objectif qu' "à la fin de la scolarité obligatoire", les Français soient "**bilingues**". Pour ce faire, outre les stages pendant les vacances en lycée, il compte proposer de l'anglais pendant les deux heures quotidiennes d'accompagnement éducatif dans les collèges après 16h. Au collège, "dans ces heures d'accompagnement éducatif tous les soirs, il y aura de l'anglais de manière soutenue", a-t-il affirmé. Enfin, l'Education nationale favorisera le "e-learning" en proposant des formations à l'anglais par l'internet, a dit le ministre.

« ... Bon pour le prix de la Carpette anglaise 2008!
Il faudra instituer un championnat de l'aplat-ventrisme... »

Henri Masson

Un pays bilingue : M. Darcos fait mentir le Président de la République

On lit entre autres ces extraits d'un discours du susdit :

"La diversité linguistique c'est la condition de la diversité culturelle et du droit des peuples à disposer d'eux-mêmes. La langue n'est pas une marchandise, la langue n'est pas une technique." (*discours de Caen 9 mars 2007*)

"L'obsession d'une langue unique au prétexte de l'efficacité est un leurre qui masque les effets de domination de la pensée unique dont la langue unique est l'antichambre." (*discours de Caen 9 mars 2007*)

"Je me battraï pour que dans les instances européennes et à l'ONU le Français continue d'être employé. Ce sera naturellement une obligation absolue pour tout représentant de la France dans des organisations internationales." (*discours de Caen 9 mars 2007*)

"Surtout je me battraï pour que soit généralisé partout en Europe l'enseignement de deux langues étrangères parce que c'est la seule façon efficace pour que l'hégémonie de l'anglais soit battue en brèche." (*discours de Caen 9 mars 2007*)

my tailor
is poor... Oh, no!
j'ai vraiment du mal
à "assimiler"...

... ça fait rien!
je s'rai quand même
un bachelier parfaitement
bilingue, qu'il a dit!

Loire Valley ...

Une manifestation peu relayée par les médias a eu lieu récemment à la gare de Blois où des militants pro-langue française ont corrigé des affiches sur lesquelles on pouvait lire : *Loire Valley*. Il semblerait en effet que les autorités touristiques de la région avaient décidé une bonne fois pour toutes que *Loire Valley* serait l'unique dénomination utilisée sur tous les supports d'information et de promotion, en France comme à l'étranger. Les manifestants ont donc barré "Valley" d'une croix et rétabli "Vallée de la Loire". Ils faisaient remarquer que ladite vallée était un des séjours préférés de François 1er, qui fit du français la langue officielle du royaume, il était pour le moins paradoxal de lui tourner le dos, là, chez lui, à son nez et à sa barbe. Voilà un petit fait d'actualité qui fera hausser les épaules à beaucoup de gens, et ils

auront tort. Cette réduction, partout et tout le temps, à un insipide anglais d'aéroport a quelque chose de déprimant, et même de mortifère, surtout lorsqu'il s'agit de magnifier ce que les touristes recherchent en premier lieu, à savoir le particulier, le singulier, le différent, en un mot l'exotique. Veut-on vraiment que le touriste (j'aimerais pouvoir dire le voyageur, terme qui me semble plus noble), évolue toujours, de la Russie au Mexique, du Maroc à l'Islande, dans le même bain d'images stéréotypées et de formules interchangeables ? Veut-on vraiment que les couleurs de la vie soient toujours et partout celles d'un portail Internet ?

Pour le coup, moi qui ne suis guère un mordu des langues régionales, je sens ma tendresse grandir à leur égard. Après tout, le français national, à l'origine, n'est rien d'autre que la langue régionale des rives de la Loire et de la Seine. On finit par avoir envie de lire et d'entendre du breton à Concarneau, du basque à Bayonne, du corse à Sartène et du provençal à Martigues ! Tout, plutôt que ce sempiternel sous-anglais de pacotille ! Allons un peu plus loin, à l'intention de ceux qui sont toujours prêts à renifler le chauvinisme, dès lors que l'on exige l'usage du français en France. Dans le monde tel qu'il devient, qui n'a à la bouche que la fameuse " diversité ", mais qui s'emploie à la ratiboiser chaque fois que l'occasion s'en présente, faire prévaloir la langue de Rabelais à Chinon et de Balzac à Tours, c'est justement la défendre, la diversité. Je suis persuadé que les Hollandais, les Japonais ou les Américains nous en seraient reconnaissants.

L'HUMANITE

La solution !...

**Speaker le french,
c'est has been !**

Le principal obstacle à une bonne maîtrise de l'anglais est que la grande majorité de nos cons-citoyens ont comme langue maternelle le français. Il faut d'urgence supprimer le français comme langue officielle, nationale et maternelle de la France.

Supprimons TF1, France 2, France 3, etc., remplaçons les par BBC1, BB2, Sky,

vous allez voir les résultats !

Il est bien connu qu'il est plus facile d'être monolingue que d'être bilingue. Voir les exemples des Etats-Unis, de la Grande-Bretagne, du Canada, de la Chine, du Japon, de la Russie etc. Une France monolingue anglaise, ce sera beaucoup plus facile à atteindre, donc, qu'une France bilingue. Je suis déçu que Dark'os n'y ait pas encore pensé.

D'autres mesures indispensables pour rendre la France parfaitement anglophone : délocaliser les écoles en Angleterre ; licencier les profs français, les remplacer tous par des profs anglais qui ne parlent pas français ; importer plus de reproducteurs anglais et anglaises pour produire des couples mixtes et avoir des bébés monolingues de naissance.

Il est scandaleux de laisser le monopole de l'anglais aux Anglais, aux Etats-Uniens, aux pays du Nord ! La culture française rayonnera enfin, exprimée en anglais. Suivons l'exemple de notre "divine" Sébastien Tellier national qui a porté très haut nos couleurs à l'Eurovision

Ensemble travaillons pour rattraper l'Angleterre en anglais, nous pouvons le faire. Et vous verrez après, on gagnera plus de médailles qu'eux aux JO, et on les organisera en France. (Prononcez France à l'anglaise).

A. K.

Esperanto solvas lerte ĉiun problemon de traduko !...

Grands secrets du petit coin

Illustration: Henning Studte

Comment dire qu'on va au *petit coin* avec pudeur et discrétion tout autour de la planète...

Il est des domaines où les langues rivalisent d'ingéniosité euphémistique. La mort, le sexe en font partie... En général, tout ce qui a trait au corps n'est jamais abordé de front. Alors, comment s'éclipser discrètement pour *faire ce que personne ne peut faire à notre place* comme disent les Français, et ce dans toutes les langues ?

Les Américains disent qu'ils se retirent à la « *salle de repos* » (« *restroom* »). Une pièce de la maison qui deviendra pour les Français ou les Hongrois les « *WC* » (« *water closet* », ou, littéralement, le « *placard à eau* ») ou les « *toilettes* », au pluriel. Les Québécois préfèrent le singulier, en toute humilité, et vont « *à la toilette* » .

Les Britanniques, quant à eux, usent et abusent de leur « *loo* » . Un terme dérivé du Français, qui remonte au Moyen-âge. Les bons Anglais qui arpentaient les rues françaises avaient parfois le malheur de se faire asperger par les occupants des habitations situées à l'étage, qui vidaient leur pot de chambre sur le pavé citadin. Les Anglais ne manquaient pas de s'étonner de se voir ainsi arrosés et tentaient de répéter les exclamations des autochtones : « *Regardez l'eau !* », l'eau qui devenait « *loo* » dans la bouche des anglophones.

Corvée personnelle ou privée, puisqu'il s'agit là du seul lieu où le Roi allait seul pour les Français, ultime preuve du besoin de recueillement que suppose cette activité. En effet, après Louis XIV, les rois de France étaient accompagnés par leur cour lors de leurs moindres faits et gestes.

Bref, si, en France, on va « *là où le Roi va sans sa suite* », pour les Polonais, sa majesté « *se repoudre le nez* » (« *iść tam gdzie król chodzi piechotą* »). Les Espagnols vont plutôt rendre visite à M. Roca (« *visitar al señor Roca* »), l'entreprise qui fabrique la plupart des « *trônes* » ibères.

Il s'agit, semble-t-il, d'un tabou qui reste d'actualité, puisque même l'espéranto y va de son euphémisme en surnommant la « *necesejo* » (« *l'endroit nécessaire* ») le « *petit coin* » de Molière, le « *coin calme* » (« *stilles Örtchen* ») de Goethe, ou encore le « *privy* » des Ecossais.

(El nia redakcio: tiun artikolon publikigitan de "cafebabel" en-retigis nia samideano Didier Janot)

El nia ret-leterkesto...

LUDWIG Edmond

TAKE (Tutmonda Asocio de Konstruistoj Esperantistaj)

L'espéranto dans les professions du bâtiment

Secrétariat :

26, route de la Schlucht

F 68140 STOSSWIHR

Tel. 03 89 77 52 56

Courriel/Retadreso : esperanto.eludwig@orange.fr

Via radioelsendo en esperanto : <http://www.polskieradio.pl/eo/>

Informoj : <http://take.esperanto.free.fr>

kaj : <http://esperanto.alsacelorraine.neuf.fr>

Saluton !

Kun granda plezuro mi legis LA INFORMILO-n, ĉefe pro la fakto, ke denove raportas la gesamideanoj pri siaj travivaĵoj. Krome la fotoj ankoraŭ pli agrabligas la tekstojn.

Kun danko al vi ! De tiom da jaroj !

Agrablan somerumadon !

Edmondo

... anstataŭ Internacia Televido de "Gangalo", ekde nun:
"Esperanto-TV"...

Nova "Esperanto-TV" - en inter-reto!

Ekde kelkaj semajnoj funkcias nova interreta Esperanta televida stacio en inter-reto ĉe

<http://esperanto-tv.com>

La portalo "Esperanto-TV" mem ne produktas novajn filmojn, sed ofertas 9-kanalan programliston, enhavanta multajn interesajn filmojn, troveblajn dise en pli aŭ malpli kaŝitaj anguloj de interreto.

La programo de la portalo "Esperanto-TV" ŝanĝiĝas laŭ disponeblo de novaj (bonkvalitaj) filmoj, antaŭvideble ne pli ofte ol semajne.

La nuna programlisto:

- * Esperantista-TV, Esperanto.TV
- * ITV, Internacia.TV
- * Farbskatol, Farbskatol.net
- * Bildo-Televido (*)
- * ETV, Esperanto-TV.com
- * Esperanto TV (mogulus), mogulus.com/esperanto
- * Esperanto 2.0 TV, worldtv.com/esperanto_2.0_tv
- * Esperanto TV (ITVC), itvc.pl
- * Parolu Mondo

La portalo ofertas ne nur interrete spekteblajn programojn, sed - kun eksperimenta karaktero - ankaŭ poŝtelefono Esperanto-televidon!

Por preparoli/pridiskuti la novajn filmojn kaj novaj programerojn ekzistas jaha diskutlisto
<http://groups.yahoo.com/group/Esperanto-TV>.

Por kontakti la funkciigantojn estas uzebla tiu sama diskutlisto, aŭ skribu rekte al la adreso
esperanto-tv-owner@yahoogroups.com

Vizitu: <http://esperanto-tv.com>

Szilvási László

... pour voyager malin ! ...

http://www.tourmagazine.fr/Pasporta-Servo-le-guide-malin-des-hebergements-gratuits_a7160.html

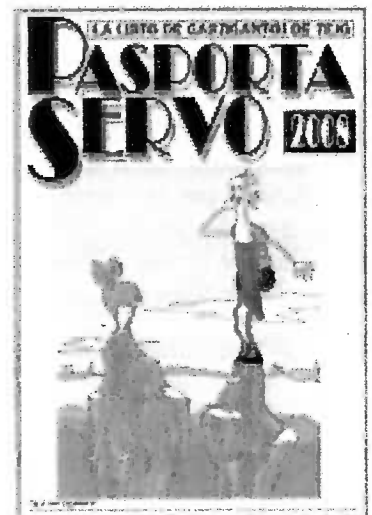
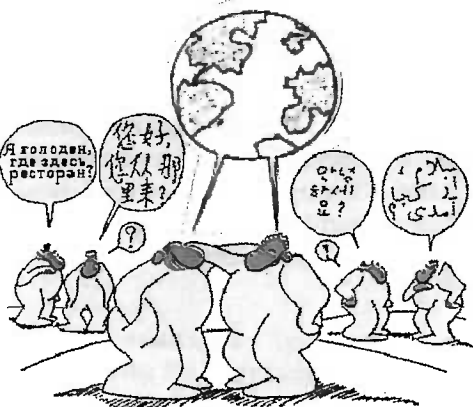
Brochure voyage

Pasporta Servo : "le guide malin des hébergements gratuits".
Condition sine qua non de ce service : parler l'espéranto Le guide *Pasporta servo* est un service d'hébergement gratuit dans 89 pays, proposé par l'association *Esperanto-France*, pour voyager malin tout en pratiquant l'espéranto.

Voyager autrement, découvrir un pays ou une région hors des sentiers battus, rencontrer des gens de tous

pays en étant hébergé gratuitement, c'est possible.

Plus de 1600 espérantophones sont volontaires pour vous accueillir à travers le monde. Tous les avantages du *couchsurfing* mais sans la barrière de la langue

puisque la condition sine qua non de ce service est de parler l'espéranto pour pouvoir être reçu par un espérantophone.

Pour utiliser le guide *Pasporta Servo*, il suffit de posséder son propre exemplaire, d'y inscrire son nom comme sur un véritable passeport de voyage et de posséder une connaissance suffisante de l'espéranto ... ou de s'y mettre car c'est rapide et facile !

L'espéranto, indispensable

L'espéranto est une langue qui s'apprend rapidement, en moyenne 15 fois plus vite que l'anglais. Pour l'apprendre, différentes possibilités s'offrent aux débutants dont les cours gratuits (www.ikurso.net), le Cdrom *Lernu* (proposant cours, accès aux sites, exercices, correcteurs etc.), les cours ou les stages au sein d'associations locales, la méthode *Assimil (Espéranto sans peine)* et bien d'autres méthodes disponibles en librairie ou auprès des associations d'espéranto.

Le *Pasporta Servo* se présente sous la forme d'un recueil de près de 1600 adresses réparties dans 70 pays. Il suffit d'ouvrir le livret à la page du pays recherché pour trouver les adresses où l'on peut passer la nuit gratuitement chez l'habitant. Il est également indiqué combien de places sont disponibles, combien de nuitées il est possible de rester, si les repas sont gratuits ou encore s'il faut réserver à l'avance.

Edité par l'association mondiale des jeunes espérantophones, le *Pasporta Servo* (tarif 16,50 €) est en vente dans la boutique de l'association *Epéranto-France* à Paris (4 bis rue de la cerisaie, 75004 Paris. Tél. 01 42 78 68 86) ou par correspondance contre frais d'expédition.

Pour en savoir plus : Cliquez sur http://www.tejo.org/ps/ps_lingv/ps_fr.htm

Mardi 01 Juillet 2008

ouest
france

La 12ème rencontre se tient à Plouézec. Rencontre avec la Chinoise Nian Peng, une des 150 participantes.

Depuis quatre ans, *Nian Peng*, 20 ans, étudiante chinoise à Toulouse ne rate pas ce rendez-vous, organisé par l'association *Plouézec Espéranto* [.../...], où espérantistes du monde entier se retrouvent autour d'une seule et même langue.

C'est son père, journaliste, enseignant polyglotte, qui lui a donné le virus quand elle avait 15 ans. "*Mon père dit que l'espéranto est plus efficace, car on l'apprend vite*" D'ailleurs, elle l'a appris "*en vingt jours*". En Chine, cette langue internationale "*se développe bien*", souligne la jeune fille, puisqu'elle est enseignée "*dans quelques facs, notamment à Pékin et Nanjing*".

Une langue inventée, il y a 100 ans par un Polonais, le Docteur Zamenhof pour simplifier la communication entre les peuples du monde entier. "*L'intérêt c'est que cela m'aide à faire des amis, des rencontres avec des gens de beaucoup de pays : l'Allemagne, l'Italie, la Norvège, le Danemark..*" explique Nian, dont des étudiants tibétains avec lesquelles elle converse en espéranto.

Une "*langue internationale*" qui permet d'en apprendre d'autres. "*L'espéranto facilite l'apprentissage français*" confie-t-elle. À l'occasion de cette semaine, la jeune étudiante donne des cours de chinois... en espéranto. Pour les participants qui ne maîtrisent pas le français, cela s'avère très utile. Épaulée par une pratiquante allemande, Nian enseigne aussi l'espéranto aux plus jeunes. "*Pour les Français, c'est facile*", grâce aux racines latines, germaniques et slaves. Nian a bien l'intention de revenir à Plouézec en 2009 pour la 13ème rencontre internationale. Alors, "*gis venonta jaro Nian ! (à l'année prochaine Nian !)*".

Plouézec. 12ème rencontre d'Espéranto, cette semaine, en présence de cent cinquante congressistes.

POEZIO:

Unua premio: *Mikaelo Gishpling* (Israelo) pro "Rekviemo"
 Dua premio: *Gerrit Berveling* (Nederlando) pro "Mortis la Dioj";
 Tria premio: *Jean-Marie Ries* (Luksemburgio) pro "Tiu vino" kaj "Lastaj pensoj de mortanta poeto".

Partoprenis 21 aŭtoroj el 16 landoj.

PROZO:

Unua premio: *Lena Karpunina* (Rusio) pro "Ordinara vizaĝo";
 Dua premio: *Sten Johansson* (Svedio) pro "Kemio";
 Tria premio: *Lena Karpunina* (Rusio) pro "Novaj tempoj".
 Partoprenis 24 aŭtoroj el 15 landoj.

ESEO:

Unua premio: ne aljuĝita;
 Dua premio: *Luiza Carol* (Israelo) pro "Esperantismo kaj vegetarismo": *similaj trajtoj*";
 Tria premio: ne aljuĝita;
 Honora mencio: *Pieter Doumen* (Belgio) pro "Lingvo: trezoro de la popolo".
 Partoprenis 5 aŭtoroj el 4 landoj.

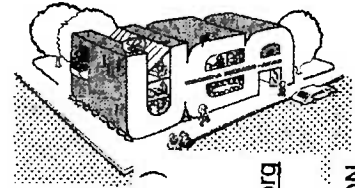
TEATRAĴOJ:

Unua premio: ne aljuĝita;
 Dua premio: *Geraldo Mattos* (Brazilo) pro "Amo ne murdas";
 Tria premio: ne aljuĝita.
 Partoprenis 6 aŭtoroj el 6 landoj.

FILMO:

Partoprenis neniu valida konkursaĵo.

laŭ [Gazetaraj komunikoj de UEA, n-ro 293]
 fonto: Ret-Info <http://www.eventoj.hu>

Kontakto (programo-aligilo)
 S-ino France VALET
 274 rue du Boulentiez
 FR-59235 BERSEE
moirbecque@esperanto-nord.org
www.esperanto-nord.org

ESPÉRANTO-NORD
 La Nordfrancia Esperanto-Federacio
 invitas vin al la 20^a

**Eŭropa Rendevo
 de Morbecque**

7.-8.-9. de Novembro 2008
 en Morbecque-le-Parc, norda Francio

1908-2008 : CENTJARA FEDERACIO / CENTENAIRE DELA FEDERATION
 La plej grava internacia semajfino en Francio, norde de Parizo

Ĉu vi frandas travivi eksterordinaran, teknikan aventuron ?...
 Jen adreso de nepre vizitenda "muzeo" !

<http://leradiofil.com>

"La Informilo"

Transiru la tempon preskaŭ 100 jarojn antaŭen ! Jen vi eniras la misterplenan kavernon, kie strangaj erudiciuloj, geniaj teknikistoj kaj klarvidaj sciencistoj freneze laboras...

Ĉi-tie komenciĝas la historio de la RADIO.

Meze de magnetoj, bobenoj, elektraĵoj, "boteloj de LEYDEN", mezuriloj, en la kraketado de multkoloraj sparkoj, en ozonplena atmosfero, ili naskigas la RADION

Silentu !...

... kaj eniru por malkovri tiun senegalan historion, kie miksiĝas scienca menso, humanismo, milit-strategio kaj politika volo !

dspt@club-internet.fr

NB – el la redaktorejo de "La Informilo": ni dankeme gratulas nian samcelanon kaj amikon Pierre DESSAPT, kiu verkis tiun unikan epepeon, kaj daŭre riĉigas mirigajn kaj mirindajn paĝojn, kiujn oni ne kontentigas tralegi sed "ĝisoste" frandas!

En nia venonta bulteno vi malkovros, ankaŭ sub la plumo de Pierre DESSAPT, la "aventuron" de iu kamparano el la jaro 1925 (!), kiu decidis instaligi elektron en sian domon...

Cu viajice vi dezirus "planti" arbon ?... (vidu ĉef-paĝon)

La kosto por iĝi "patrono" de unu arbo estas **12 eŭroj**.
 Ĝi entenas : *la aĉeto de la arbido, la plantado, la speciala nutrado de la arbidoj kun ekologia komposto, la protekto kontraŭ formikoj, la zorgado dum almenaŭ 5 jaroj.*

Nia asocio **TAKE repagas 100% de la sumo** al la surloka Instituto aŭ Asocio.

Ni senpage zorgas pri administrado kaj liveras vian atestilon kun la foto de via arbo kaj jara raporto.

PS – kelkaj T-ĉemizoj ankoraŭ haveblas (12 € + poŝt-afranko)

Kontakto:
Tutmonda Asocio de Konstruistoj Esperantistaj
 Michel BASSO
 83, rue de Tiefenbach
 FR - 69920 WINTZENHEIM

Dernière minute ...

ENFIN, UNE LANGUE UNIQUE POUR UNE EUROPE UNIE

La Commission Européenne a finalement tranché : après la monnaie unique, l'Union Européenne va se doter d'une langue unique, à savoir... le français !

Trois langues étaient en compétition :

- Le français (parlé par le plus grand nombre de pays de l'Union)
- L'allemand (parlé par le plus grand nombre d'habitants de l'Union)
- L'anglais (langue internationale par excellence)

L'anglais a vite été éliminé, pour deux raisons : l'anglais aurait été le cheval de Troie économique des Etats-Unis; et les britanniques ont vu leur influence limitée au profit du couple franco-allemand en raison de leur légendaire réticence à s'impliquer dans la construction européenne. Le choix a fait l'objet d'un compromis, les Allemands ayant obtenu que l'orthographe du français, particulièrement délicate à maîtriser, soit réformée, dans le cadre d'un plan de cinq ans, afin d'aboutir à l'*eurofrançais*.

1. La première année, tous les accents seront supprimés et les sons actuellement distribués entre "s", "z", "c", "k" et "q" seront répartis entre "z" et "k", *ze ki permettra de zupprimer beaucoup de la konfuzion actuelle.*
2. La deuxième année, on remplazera le "ph" par " f ", *ze ki aura pour effet de rakourzir un mot komme "fotograf" de kelke vingt pour zent.*
3. La troizieme annee, des modifikations plus draztikes zeront pozzibles, notamment ne plus redoubler les lettres ki l'etaient : *touz ont auzi admis le prinzip de la zuprezion des "e" muets, zourz eternal de konfuzion, en efet, tou kom d'autr letr muet.*
4. La katriem ane, les gens zeront devenu rezeptif a de changements majeurs, tel ke remplazer "g" zoi par "ch", zoi par "j", zoi par "k", *zelon les ka, ze ki zimplifira davantach l'ekritur de touz.*
5. Duran la zinkiem ane, le "b" zera remplace par le "p" et le "v" zera lui auzi apandone, au profi du " f " *Efidamen, on kagnera ainzi pluzieur touch zur le klafie. Un foi ze plan de zink an aĉefe, l'ortokraf zera defenu loĉik, et le chen pouron ze komprendr et komunike. Le ref de l'Unite kulturel de l'Europ zera defenu realite !*

Pon Kourach !!!

Kok... .. oriko !

KoToPo - Mille et une Langues

ESPACE CULTUREL INTERNATIONAL

14, rue Leynaud - FR 69001 LYON

La Informilo 143 – page 27

vizitu niajn ret-paĝojn
(provizore franclingvajn)
www.kotopo.net

... la aventuro nomata « KoToPo » naskiĝis ...

“Ĉar ni estas multaj, kiuj ne nur interesiĝas pri franca aŭ anglolingva kulturoj,
sed ankaŭ pri tiuj de la tuta Mondo,
Ĉar la deziro pli bone koni tiujn kulturojn kreskas,
Ĉar tiuj kulturoj esprimas sin ĉiu per malsama lingvo,
Ĉar flanke de naciaj lingvoj, ankaŭ ekzistas la internacia lingvo Esperanto” ...”

Lastjare ĉirkaŭ 2 500 uzanto-membroj vizitis KoToPo-n. Ili povis rigardi ekspoziciojn, ĉeesti debatojn, lingvajn interŝanĝojn, projekciojn, aŭdi prelegojn, koncertojn kaj fabelrakontojn. Ili ankaŭ partoprenis niajn lingvokursojn pri Esperanto, kompreneble, sed ankaŭ pri la Albana, Araba, Berbera, Ĉina, Germana, Hinda, Hispana, Itala, Japana, Keĉua, Nepala, Persa, Pola, Portugala, Rumana, Rusa kaj Volofa. La pasintajn jarojn oni povis sekvi kursojn aŭ atelierojn pri entute 36 lingvoj. Krom la lingvokursoj ekde la ekfunkcio KoToPo organizis pli ol 750 kulturajn eventojn pri lingvoj aŭ kulturoj de la Mondo.

Fariĝu solidara membro de nia asocio kaj via financa subteno per kotizoj kaj donacoj estas nepre rimedo por daŭrigi nian laboron : la prezoj de niaj servoj estas malaltaj por ke la plej multo povu partopreni. Tiamaniere la ordinara vivo de KoToPo bone funkcias.

Tiu-ĉi jare ni ŝatus multobligi kaj plibonigi niajn aktivaĵojn. Por sukcesi tion necesus pli bone izoli akustike niajn lingvo-ĉambrojn, anstataŭi la malnovan hejtigilon kaj dungi plian personon por plej efike organizi la programon kaj informadi pri nia ekzisto.

Tio estas grandaj investoj kiuj superas niajn eblecojn kaj tial ni decidus alvoki apartan subtenon per pruntedono. Notindas ke ni repagis ĉiujn antaŭajn pruntojn de la unuaj jaroj.

Anticipe ni dankas pri via subteno al tiu unika esperantista ejo en la mondo ! Fariĝante solidara membro aŭ simpla donacanto vi montros vian emon al antaŭenirigo de nia komuna idealo, kaj ni esperas, ke nian peton vi atente traktos.

PS. : Volontulo serĉata por aldoni la jam pretan esperantan version de niaj retpaĝoj.

Mi subtenas KoToPo - Mille et une langues !

----- aliĝbulteno 2008 – 2009 -----

Bonvolu resendi al : Mille et une Langues, 14 rue Leynaud, FR 69001 LYON
aŭ kotopo@freesurf.fr

Mi donacas: 30 € 50 € 100 € alia sumo skribu la sumon:

Mi deziras fariĝi solidara membro (kotizo ekde 30 €).

Mi rajtos partopreni la Ĝeneralan Asembleon de la asocio Mille et une langues

Mi deziras donaci sen fariĝi membro.

Mi deziras fariĝi subtenanto-membro (ekde 800 €). Mi rajtos partopreni la Ĝeneralan Asembleon, mi ricevos la monatan programon poŝte kaj « La KoToPo-folion » je ĉiu eldono.

Mi deziras pruntedoni seninterezan sumon.

Mi ricevos ŝuldateston. Tiun sumon oni repagos al mi plej malfrue je la 31/12/2012.

Mi deziras ricevi pagateston por miaj impostoŝtato

Familia nomo :

Persona nomo :

Adreso :

Retadreso:

Subskribo :

Dato: / / 200

El nia libroservo

Informoj

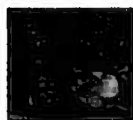
⇒ **La libroservo partoprenos la 64 an regionan staĝon de esperanto en Ludwigsburg la 3-4 ajn de majo 2008** Se vi volas certe trovi deziratan libron tie, mendu ĝin antaŭe al la adreso poŝta aŭ reta de la libroservo (libroservo 37 rue Pierre et Marie Curie FR 54500 VANDŒUVRE libroservo.efe@wanadoo.fr)

Nove alvenintaj libroj kaj diskaj

1)

2)

3)

4)

1) **Hodler en Mostar**, biografio, 108 p, **Ŝtimec. Edistudio**. 15,00 €. Biografiaĵo de fama esperantista verkistino pri la fondinto de Universala esperanto Asocio .

2) **La fiŝkaptisto**, k-disko, 11 kanzonoj, **Ĝanfranko, Edistudio**, 15,00 €. " Mi ŝatas pensi, ke la fiŝkaptisto estas Fabrizio, li vidas vivon pasi antaŭ liaj okuloj senjuĝe, sed donante helpon se bezonata. Sur lia vizaĝo estas rideto, sed ĝi ne estas signo de interna emocio : ĝi estas nur memoro de iu aventuro..." Gianfranco Molle.

3) **Ŝosoj de l'utopi' ?** , k-disko, 10 kanzonoj, **Faverial. Faverial**, 12,00 €. Nova disko de la verkisto de "Duone" kaj "kun la kampanoj".

4) **Pasporta servo**, Turismo, 178 p, **T.E.J.O., Tejo**, 15,00 €. Listo de 1225 gastigantoj en 90 landoj, kiuj pretas akcepti hejme esperantistajn vojaĝantojn senpage aŭ kontraŭ modesta kontribuo.

Por mendi librojn:

1. Vi sendas vian mendon

- per poŝte (la plej sekure) al : Libroservo 37 RUE PIERRE ET MARIE CURIE 54500 VANDŒUVRE (uzante la dorsflankan aŭ alipaĝan mendilon)
- per e-poŝto al «libroservo.efe@wanadoo.fr»
- nur escepte per telefono: 03-83-53-57-54. Nur post la 20a horo.

2. Vi baldaŭ ricevas viajn librojn kun fakturo (libroj + sendkostoj (maksimume 3,58 euroj por adreso en Francio))

3. Vi pagas vian fakturon per poŝta ĝiro al «libroservo 2800-76 H NANCY» (indikinte sur ĝin la numeron de la fakturo), aŭ per mandato aŭ ĉeko je la nomo «libroservo» sendita al la adreso de la libroservo. Eksterlandanoj povas sendi internacian ĝiron al «LIBROSERVO» IBAN : FR 98 20041 01010 0280076H031 97 BIC : PSSTFRPPNCY., indikante en la koresponda linio la numeron de la fakturo

✂

MENDILO

Bonvolu sendi tiujn librojn:

al jena adreso:

-
-
-
-

S-ro/ino

-
-

En

la

Subskribo:

ABONOJ KAJ KOTIZOJ POR 2009 ĝis 2011

Nova kotizo: Post esplorado, nia asocio **Esperanto France-Est** havas la rajton atesti pri ricevataj donacoj aŭ kotizoj, dekalkuleblaj de la impostoj. La principo estas, ke eblas dekalkuli de la impostoj 66% de donaco aŭ kotizo al nia asocio. Tial ni povas proponi al vi kotizon je 20 eŭroj el kiuj 66% povas esti dekalkulitaj de viaj impostoj. Tiam entute vi estos paginta $20 - 66\% = 6,80$ eŭroj, sed nia asocio estos tamen ricevinta 20 eŭrojn. Se vi pagas tian kotizon aŭ pli, nia kasisto sendos al vi ateston, kiun vi povos aldoni al via imposto deklaro.

Bonvolu trovi ĉi-poste la tarifojn por la venontaj 3 jaroj. Ni proponas al vi jam nun, antaŭ la fino de 2008, pagi vian abonon al **La Informilo** laŭ la nova tarifo. Krome vi povas elekti inter la du membro-kotizojn por nia asocio, laŭ via situacio rilate al impostoj.

Jaroj:	2009	2010	2011
Abono por adresoj en Francio:	14 eŭroj	14 eŭroj	14 eŭroj
Abono por adresoj ekster Francio:	18 eŭroj	18 eŭroj	18 eŭroj
Federacia kotizo:	6,50 eŭroj	6,50 eŭroj	6,50 eŭroj
Federacia kotizo kun atesto por viaj impostoj	20 eŭroj	20 eŭroj	20 eŭroj

Pagmanieroj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Per ĝiro al la poŝtĉekkonto de nia Asocio: <u>Esperanto France-Est CCP 1997 72W NANCY</u> Ne forgesu koncize mencii la celon de via pago sur la linio "mesaĝo" de via ĝirilo. La mencio de via adres-kodo faciligas la laboron de nia kasisto: ekzemple: abono Informilo + kotizo 2009 por 1208 2. Per bankĉeko aŭ poŝtĉeko je la nomo de: <u>Esperanto France-Est</u> sendita al jena adreso: S-ro André GROSSMANN, 5, rue des Pyrénées, 68390 BALDERSHEIM, Francio Klarigu la celon de via pago, abono al La Informilo, kotizo, donaco al ktp por 2009, 2010 ktp. Se necese menciu vian adres-ŝanĝon aŭ adres-korekton. 3. Por Germanio al nia peranto: Poŝtĝirokonto: 918 56-676 (BLZ 545 100 67) PGA Ludwigshafen, je la nomo de: Hans-Dieter Platz. (menciu la celon de via pago) 4. Per internacia ĝiro je la nomo de <u>Esperanto France-Est</u> kaj uzante la jenajn internaciajn kodojn: IBAN : FR45 2004 1010 1001 9977 2W03 150 BIC : PSSTFRPPNCY (Ne forgesu mencii la celon de via pago kaj vian adreskodon)
--------------------	---

Samtempe mendeblaj:

Rememoroj pri Tempo de Silko kaj Pajlo:

Estas kolekto de tre interesaj rakontoj pri malnova Japanio, inter la fino de la 19a jarcento kaj la nuna moderna Japanio. La libro estas tre bele ilustrita de Susumu Saga kaj tradukita de Judyta Szczerbicka Yamato.

26 eŭroj

Poŝamiko:

Jen agrabla libreto, kiu trafe prezentas sur 40 paĝoj, gramatikajn resumojn, tekstetojn, kelkajn ekzercojn kaj laŭtemajn bild-vortarojn riĉe kolor-ilustritajn. La poŝforma eldonaĵo (A6) bone povas servi kiel poŝlibreto al kursanoj je komencanta kaj komencinta niveloj, aŭ kiel varbobelaj donacoj kaj propagandiloj.

6,50 eŭroj

Poŝamiko

ni provu rideti!

Klinik-responsulo arigas siajn studentojn ĉirkaŭ ekrano de radio-grafio:

"Kiel vi konstatas, la dekstra kruro estas pli kurta ol la maldekstra... Sekve, lamas la paciento. Nu vi, Arturo, kion vi farus je tiu situacio? - Hum, estimata Profesoro, mi kredas, ke ankaŭ mi, tutcerte lamus!"

Klinik-responsulo arigas siajn studentojn ĉirkaŭ ekrano de radio-grafio:

"Kiel vi konstatas, la dekstra kruro estas pli kurta ol la maldekstra... Sekve, lamas la paciento. Nu vi, Arturo, kion vi farus je tiu situacio? - Hum, estimata Profesoro, mi kredas, ke ankaŭ mi, tutcerte lamus!"

Tre timema junulo, post longa hezitado, decidas starigi demandon al amikino, kiun li sekrete amas:

"Mi ŝatus... ŝatus mi... mi estus feliĉa, se... jes, feliĉa mi estus, se vi konsentus iĝi patrino de miaj infanoj! - Kial ne... sed permesu, ke mi pripensu la aferon... Kiom da vi havas?"

Iu knabo alparolas sian "baptopatron" tre ĝentile:

"Koran dankon al vi, pro via belega donaco! - Nu, fakte ne temas pri io tre valora! - Tion ankaŭ tutsame opinias panjo, sed ŝi konsilis al mi, ke mi tamen devus esti dankema al vi!"

Iu viro, tre malkontenta, eniras fakbutikon cele purigon de sia vesto.

"Vidu, ia kolumbo fekis suren!... - Nenia problemo, revenu post unu horo... - Bone, kaj mia ŝuldo? - Du eŭroj... - Sincere, jen modera prezo... Ĉu via profesio sufiĉas viviĝi vin? - Tute ne! Feliĉe, pluson mi ricevas dank'al kolomb-bredado!..."

Iu notario trafas maljunan klienton surstrate:

"Bonan tagon, estimata Sinjoro Roberto! Hieraŭ mi renkontis unu el viaj heredontoj. Vidante lian mienon, mi tuj komprenis, ke vi multe pli bone fartas!"

Policisto admonas piediranton:

"Nu, vi, rapidu... Foren! - Kiel? Vi ne rajtas alparoli min tiamaniere! Vi estas pagita dank'al la imposto-submetintoj, kaj unu el ili mi estas, sekve mi estas kvazaŭ via "mastro"! - Bonege! Kia feliĉa hazardo... Jam de longtempe mi deziras renkonti mian "mastron" por peti de li altigon de mia salajro! - Nu, nu... Bedaŭru mian reagon, estimata policisto... Mi rapidas foriri!..."

Du viroj babilas en kafejo:
"Mi denove verkis mian testamenton

- Ĉu vere? - Mi postlasas ĉion al mia edzino, absolute ĉion, sed tamen enestas tu kondiĉo... - Kian? - Ŝi nepre devas re-edziniĝi! - Nu, vi ŝercas! - Ne, mi deziras, ke almenaŭ unu ulo sur tiu Tero bedaŭru mian forpason!"

Iu studento vizitis en kliniko sian ĉambro-najbaron, Fujiko, kiu grave viktimiĝis de aŭto-akcidento.

Li malkovras la viron ĉirkaŭata de diversaj flekseblaj tuboj elirantaj el multaj flakonoj, la du brakoj estas tute engipsigitaj, la kapo bandaĝita... La paciento aspektis kiel vera mumio, kaj li tutcerte duondormis.

La studento zorgeme alprokimiĝas de la malfeliĉulo, kiu, post kelkaj sekundoj malfermas larĝe la okulojn kaj ekkrias tra la bandaĝoj:

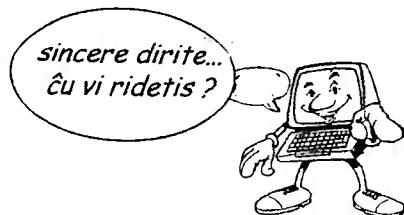
... SAKARO AOTA NAKAMY ANYOBA, SUŜI MAŜUTA !...

Tuj poste, li haste elspiras, elspiras... kaj forpasas!

La lastaj paroloj de la malfeliĉa Fujiko ankriĝis en la kapon de la vizitinto.

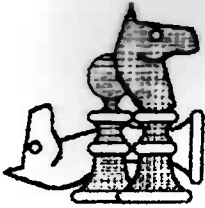
Okaze de la funebra ceremonio, li kondolencas la fratino kaj la patrino de la mortinto kaj sukcesas ripeti al la du virinoj la lastajn vortojn de la forpasinto: SAKARO AOTA NAKAMY ANYOBA, SUŜI MAŜUTA!... Ĉu vi povas traduki tion, kion li diris?

La patrino ŝanceliĝas kaj la fratino kun ŝirita vizaĝo... "Hej, priatentu, retroiru mi petegas!... Vi surpiedumas mian prioksigen-tubon !..."

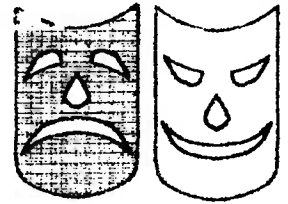

sincere dirite... ĉu vi ridetis?

DISTRINGULO

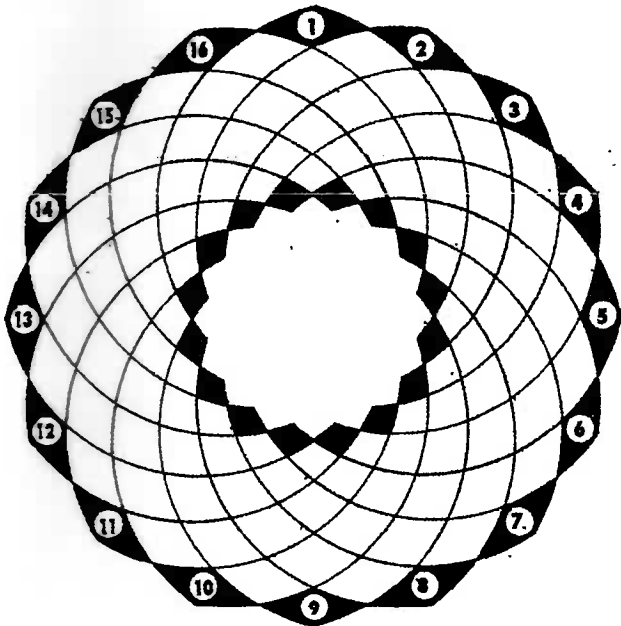
Solvoj de la lastaj enigmoj (142)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
A	K	I	U	B	O	J	A	S	N	E	M	O	R	D	A	S		
B	K	A	S	T	E	L	O	J		A	T	O	M	O		B	U	M
C	U		M	L	L	I	T		A	T	U	T	O		B	E	K	A
C	L	S		L	A	V		O	K	U	L	O		V	A	L	O	J
D	P	A	R	O	J		S	P	U	R	O		K	O	L		J	O
E	A	L	O	J		A	V	A	R	A		F	U	M	A	S		R
F	S	I	D		O	R	E	L	A		R	A	P	I	D	E	C	O
G	K	I	A	S	O	N	O	T	I	A	R	E	S	O	N	O		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	K	R	O	K	O	D	I	L	O
2	R	E	P	A	R	A	D	I	
3	O	P	E	R	E	T	O		
4	K	A	R	U	L	O			
5	O	R	E	L	O				
6	D	A	T	O					
7	I	D	O						
8	L	I							
9	O								

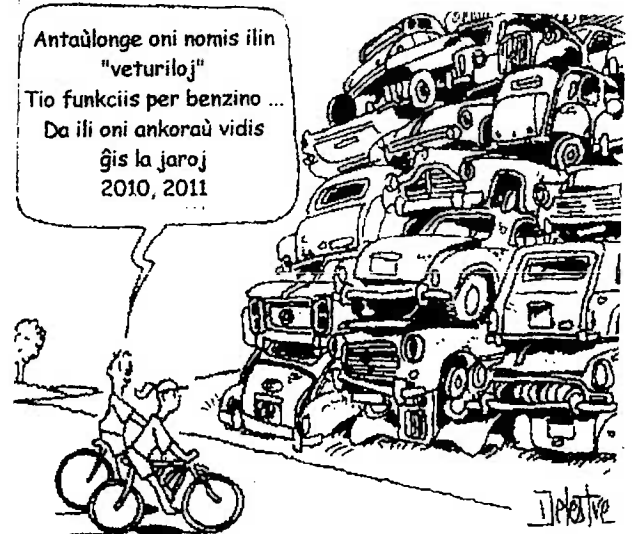
Arko-krucenigmo

Kaŝitaj estas kvar nomoj de manĝeblaj naturproduktoj

Dekstren al la centro: 1 – Virnomo (de multaj reĝoj).
 2 – Granda ronda ligna vazo. 3 – Metala vesto de aŭtomobilo. 4 – Dolĉa tropika frukto. 5 – Apudmara.
 6 – Publika diskutejo. 7 – Inklino al timo. 8 – Ŝlosaparato.
 9 – Specialisto. 10 – Estonto. 11 – Ĉeno por malliberuloj.
 12 – Komerci, entreprenadi por monprofito. 13 – Granda dancamuzo. 14 – Malgranda surbicikla aŭ surĉevala seĝo.
 15 – Rajto je laŭdo aŭ rekompenco. 16 – Disketoforma fermilo (kuntenuilo) de vestoj.

Maldekstren al la centro: 1 – Kvalito, faranta ion admirinda, plaĉa. 2 – Rapidege paŝi. 3 – Batita persono.
 4 – **La unua kaŝvorto.** 5 – Nobela titolo. 6 – Kapkovrilo.
 7 – Desinfektilo (C₆H₅/OH/). 8 – **La dua kaŝvorto.**
 9 – Longnaza heroo en dramo de E. Rostand (fonetike).
 10 – Parto de kruro. 11 – Agema, laborema. 12 – **La tria kaŝvorto.** 13 – Vivejo de la animaloj. 14 – Blankŝela foliarbo. 15 – Parteto de sago. 16 – **La kvara (lasta) kaŝvorto.**

DELESTRE estas famkonata desegnisto, kiu ilustras ĉiutage la gazeton "L'EST REPUBLICAIN"

107 krucenigmoj en Esperanto 7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

EN AMBAŭ DIREKTOJ:

- 1 – Tuto de skribaj verkoj.
- 2 – Kompleksa kaj nereala (mat).
- 3 – Ero de fum-materialo.
- 4 – Unuformigo.
- 5 – Orienta du-rada veturilo tirata de viro.
- 6 – Membrejo.
- 7 – Pezo de pakmaterialo.
- 8 – Formortinta bovo.
- 9 – Kemia simbolo de radiumo.
- 10 – Vokalo.

infanoj enpartoprenas la tutmondan kampanjon "PLANTU POR NIA PLANEDO" (vid. paĝo 1)

Internacia Junulara Kongreso 2008 Szombathely (Hungario)

Universala Esperanto-Kongreso en Roterdamo
ekrigardo al unu el la "anguloj" de la vasta kongresejo

foto Ginette MARTIN

... kongresis
nelaciĝebla
prozelito
Claude JOURDE
el SAINT-DIZIER
52100

kun
sia juna nepino
Chloé